

Broj: 05-02-1-3421-6/21
Sarajevo, 15.11.2022. godine

17-11-2022

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

17-11-2022

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o
ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, *dostavlja se*

Poštovani,

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 55. sjednici održanoj 25.8.2022. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po skraćenom zakonodavnom postupku.

U opredjeljenju da razmatranje i usvajanje navedenog zakona predloži po skraćenom postupku, Vijeće ministara je uvažilo navode iznijete u dopisu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, broj: 01-02-1-962-36/21 od 18.10.2022. godine, a čiji primjerak dostavljamo u pivitku.

U vezi s navedenim, u prilogu dostavljamo Prijedlog zakona izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava o Bosne i Hercegovine, elektroničku verziju Prijedloga zakona, kao i navedeni dopis Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH o razlozima donošenja po skraćenom postupku, sukladno poslovničkim odredbama oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, pribavljena mišljenja nadležnih institucija, kao i elektroničku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

PRILOG: - Kao u tekstu -

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidović

DOSTAVITI:
- Naslovu i
- a/a.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

5

PRIMLJENO	18-11-2022	Broj
Organizaciona jedinica	Klasifikacija	Redni broj
0502-02-1-	1839/19	

Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina;
Tel.: +387 33 282-636; Fax: +387 33 282-637;
e-mail: tajnistvo@vijeceministara.gov.ba; www.vijeceministara.gov.ba

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry for Human Rights and Refugees

Број:01-02-1-962-36/21
Сарајево, 18.10.2022.године

Босна и Херцеговина
САВЈЕТ МИНИСТАРА
Генерални секретаријат

BOSNA I HERCEGOVINA
VJEĆE MINISTARA
SARAJEVO

PRIJEDLOG			
02-11-2022			
Ured ministarstva i broj	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj politike
05	02.1	3421-5	21.

ПРЕДМЕТ: Достава Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине,

Поштовани,

Вијеће министара Босне и Херцеговине на 55. сједници одржаној 25.08.2022. године, утврдило је Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, те закључило да се исти упути Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, уз приједлог да се разматра по скраћеном законодавном поступку.

Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине потребно је разматрати по скраћеном законодавном поступку из разлога што се ради о пропису који је релевантан за процес усклађивања законодавства Босне и Херцеговине са прописима Еуропске уније и у директној је вези са испуњавањем приоритета у вези с приступањем Босне и Херцеговине Еуропској унији, због чега носи ознаку „ЕИ“. Његовим усвајањем испунио би се један од четрнаест кључних приоритета из Мишљења Еуропске комисије које Босна и Херцеговина треба испунити с циљем отварања преговора о приступању Еуропској унији а односи се на успостављање националног превентивног механизма против мучења и злостављања.

У складу са наведеним Закључком Вијећа министара Босне и Херцеговине у прилогу достављамо: Закључак Вијећа министара Босне и Херцеговине са 55. сједнице од 25.08.2022.године, Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине на босанском, хрватском и српском језику, преглед одредби које се мијењају/допуњавају, неслужбену верзију пречишћеног текста Закона о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине, електронску форму – ЦД, мишљење Дирекције за европске интеграције са Изјавом о усклађености и мишљење Агенције за заштиту личних података у Босни и Херцеговини.

Такођер, достављамо и мишљења Уреда за законодавство Вијећа министара Босне и Херцеговине, Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, Министарства правде Босне и Херцеговине, Владе Федерације Босне и Херцеговине, Владе Републике Српске и Владе Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

С поштовањем,

Прилог:

- Закључак Вијећа министара Босне и Херцеговине са 55.сједнице од 25.08.2022.године;
- Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине на босанском, хрватском и српском језику;
- преглед одредби које се мијењају/допуњавају;
- неслужбена верзија пречишћеног текста Закона о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине;
- електронска форма - ЦД
- мишљење Дирекције за европске интеграције са Изјавом о усклађености;
- мишљење Агенције за заштиту личних података у Босни и Херцеговини;
- мишљење Уреда за законодавство Вијећа министара Босне и Херцеговине;
- мишљење Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине;
- мишљење Министарства правде Босне и Херцеговине;
- мишљење Владе Федерације Босне и Херцеговине;
- мишљење Владе Републике Српске;
- мишљење Владе Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Достављено:

- Наслову,
- а/а.

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. stava 4. a) a u vezi sa članom II. 1. Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj ____ 2022. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj ____ 2022. godine, usvojila je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OMBUDSMENU ZA LJUDSKA PRAVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 19/02, 35/04 i 32/06) član 1. mijenja se i glasi:

„Član 1.

1. Ovim zakonom uređuju se ovlaštenja i nadležnosti Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine i ombudsmena, sastav i imenovanje i ostavke, imunitet i nespojivost, postupak istrage, obaveza saradnje s ombudsmenom, povjerljivi i tajni dokumenti, obaveza diskrecije, odgovornost organa vlasti i zvaničnika, preporuke, obavještanje i komunikacija, izvještaji, pravila i procedure, osoblje i oprema, finansiranje Institucije.

2. Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena s ciljem promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite i promocije prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je garantirano posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog ustava, a koja će u vezi s tim nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko distrikta, u skladu s odredbama ovog zakona.

3. U ovom zakonu, termin:

- a) „Institucija” označava instituciju Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- b) „ombudsmen” označava jednog od triju ombudsmena koji čine ovu instituciju;
- c) „ombudsmeni” označavaju tri osobe koje čine instituciju;
- d) organi vlasti u Bosni i Hercegovini sve institucije, organi, ustanove i sve druge institucije vlasti u Bosni i Hercegovini (državne, entitetske, Brčko distrikta BiH, kantonalne i općinske, kao i privatne ustanove koje obavljaju javne funkcije).

4. Sjedište Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine je u Banjoj Luci. Institucija ombudsmena ima urede u Mostaru, Sarajevu i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, a može ih, prema potrebi, osnovati i u drugim mjestima u Bosni i Hercegovini.

5. Institucija ombudsmena organizirat će posebne organizacione jedinice za praćenje ostvarivanja prava djece, osoba s invaliditetom i prava nacionalnih, vjerskih i drugih manjina. ”

Član 2.

Iza člana 1. dodaje se novi član 1a. koji glasi:

„Član 1a.

Svi izrazi u ovom zakonu dati u jednom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na muškarce i na žene.”

Član 3.

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

„Član 4a.

1. U skladu sa članom 17. Fakultativnog Protokola uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori”, broj 08/08), ombudsmeni obavljaju poslove preventivnog mehanizma za sprečavanje torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka i kazni u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: preventivni mehanizam).

2. Poslovi preventivnog mehanizma su:

- a) posjete i obilasci mjestima u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode ili osobe kojima je ograničeno kretanje u Bosni i Hercegovini radi povećanja stepena njihove zaštite od torture i drugih oblika surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kazni;
- b) davanje preporuka nadležnim tijelima vlasti u Bosni i Hercegovini radi poboljšanja postupanja prema osobama lišenim slobode i uvjeta u kojima se nalaze, odnosno sprečavanja torture i drugih oblika surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kazni;
- c) davanje prijedloga i primjedbi na zakone i druge propise radi zaštite i unapređenja ljudskih prava i sloboda osoba lišenih slobode;
- d) saradnja s Potkomitetom Ujedinjenih naroda za prevenciju torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka i kazni, slanje informacija i održavanje sastanaka.

3. Osoba lišena slobode u smislu ovog Zakona je osoba kojoj je prema odluci sudskog, upravnog ili drugog nadležnog organa određeno bilo kakvo zadržavanje, zatvaranje ili smještaj u javno ili privatno mjesto čuvanja pod nadzorom, a koje ta osoba ne može napustiti svojevóljno.

4. U vršenju poslova preventivnog mehanizma, ombudsmeni imaju sljedeća ovlaštenja:

- a) da bez prethodne najave obilaze mjesta definirana u članu 4a. stavu (2) tački a), pregledaju prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode;

- b) da slobodno pristupaju podacima o mjestima definiranim u članu 4a. stavu (2) tački a) u kojima se nalaze osobe lišene slobode, podacima o broju osoba lišenih slobode u organu ili ustanovi koju obilaze i podacima o postupanju sa osobama lišenim slobode;
- c) da bez prisustva službene osobe razgovaraju sa osobama lišenim slobode i drugim osobama koje mogu dati odgovarajuće informacije u vezi sa sumnjom da se krše ljudska prava u organu ili ustanovi koju obilaze.

5. U vršenju poslova preventivnog mehanizma za koje su neophodna stručna i posebna specijalistička znanja, ombudsmeni mogu uključiti i druge nezavisne stručne osobe iz akademske zajednice i odgovarajućih oblasti, kao i predstavnike organizacija civilnog društva registriranih za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite ljudskih prava, u skladu sa članom 18. stavom 2. Opcionog protokola, a koji se biraju na osnovu javnog poziva.

6. Godišnji izvještaj o radu Institucije iz člana 34. ovog zakona obavezno sadrži posebno poglavlje o funkcioniranju preventivnog mehanizma sa preporukama.

7. Institucija u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi pravilnik o vršenju poslova preventivnog mehanizma kojim se uređuju kriteriji i uvjeti izbora, te način rada nezavisnih stručnih osoba i organizacija civilnog društva iz oblasti ljudskih prava.

8. Pravilnik iz stava 7. ovog člana objavljuje se u „Službeni glasnik BiH“ kao i na internetskoj stranici Institucije. ”

Član 4.

Iza člana 36. dodaje se novi član 36a. koji glasi:

„Član 36a.

S ciljem zaštite i promocije ljudskih prava i sloboda, Institucija će održavati redovne i tematske konsultacije sa organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama, te nezavisnim stručnim osobama kao i tijelima akademske zajednice.”

Član 5.

Član 39. mijenja se i glasi:

„Član 39.

1. Shodno odredbama Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) kojima se reguliraju postupci pripreme srednjoročnog planiranja, pripreme i izrade dokumenta okvirnog budžeta i nacrtu godišnjeg budžeta, Institucija izrađuje budžetski zahtjev koji u obliku nacrtu dostavlja Ministarstvu finansija i trezora BiH do 1. augusta tekuće godine za narednu godinu.

2. Ministarstvo finansija i trezora BiH dužno je do 20. augusta tekuće godine pripremiti mišljenje na dostavljeni zahtjev Institucije, koja svoj budžetski zahtjev s mišljenjem Ministarstva finansija i trezora BiH dostavlja Komisiji za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Zajedničkoj komisiji za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

3. Komisije iz stava 2. ovog člana dostavljaju svoja izjašnjenja prema dostavljenom budžetskom zahtjevu Instituciji i Ministarstvu finansija i trezora BiH najkasnije do 15. septembra tekuće godine, a Ministarstvo finansija i trezora BiH dužno je uvrstiti budžet Institucije u nacrt zakona o budžetu institucija BiH za narednu godinu u skladu sa preporukama iz izjašnjenja navedenih komisija. U slučaju da preporuke iz izjašnjenja komisija nisu istovjetne, relevantno je mišljenje Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

4. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Predsjedništvo Bosne i Hercegovine neće vršiti smanjenje nacrta budžeta Institucije koji je sačinilo Ministarstvo finansija i trezora BiH nakon izjašnjenja navedenih komisija, osim u slučajevima kada je smanjenje budžeta uzrokovano izmjenama propisa kojima se reguliraju prava i obaveze u vezi sa pojedinim stavkama rashoda za sve budžetske korisnike.

5. Odobreni budžet mora osigurati funkcionalnu nezavisnost Institucije i njeno funkcioniranje bez dodatnih uvjetovanja.”

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH”.

PS BiH broj _____
_____ godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma Naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine sadržan je, prije svega, u odredbama Ustava Bosne i Hercegovine.

U okviru člana II. 1. Ljudska prava i osnovne slobode kojim je utvrđeno: „*Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda...*”, a u okviru istog člana, stavu 2. Međunarodni standardi, također je utvrđeno: „*Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima primjenjuju se direktno u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.*”

U članu II. 4. Ustava Bosne i Hercegovine navodi se da je: „*Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I. ovog ustava, osigurano je svim osobama u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije na bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.*”

Pravni osnov za uspostavljanje Institucije ombudsmena utvrđen je u Aneksu 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Dejtonski sporazum). Institucija ombudsmena za BiH (u daljem tekstu: Institucija), kao što je navedeno, osnovana je prema Aneksu 6. Dejtonskog sporazuma kao jedna od dvije grane Komisije za ljudska prava (član II. stav 1. Ustava BiH i Aneksa 6. Dejtonskog sporazuma, poglavlje II, dio A).

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine potrebno je razmatrati po skraćenom zakonodavnom postupku iz razloga što se radi o propisu koji je relevantan za proces usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa propisima Europske unije i u direktnoj je vezi sa ispunjavanjem prioriteta u vezi s pristupanjem Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, zbog čega nosi oznaku „EI”. Njegovim usvajanjem ispunio bi se jedan od četrnaest ključnih prioriteta iz Mišljenja Europske komisije koje Bosna i Hercegovina treba ispuniti s ciljem otvaranja pregovora o pristupanju Europskoj uniji a odnosi se na uspostavljanje nacionalnog preventivnog mehanizma protiv mučenja i zlostavljanja.

Institucija ima status „A” koji joj je dodijelilo Međunarodno koordinaciono vijeće državnih institucija za ljudska prava (ICC).

U skladu sa preporukama Potkomiteta za akreditaciju, te u svjetlu Pariških principa, Potkomitet je u posljednjem razmatranju statusa reakreditacije Institucije u novembru 2016. godine dao preporuku da mandat, koji je trenutnim tekstom Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH ograničen na polje zaštite ljudskih prava, u sklopu izmjena i dopuna Zakona treba obuhvatiti i ulogu ombudsmena na polju promocije ljudskih prava.

Izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH uključuju se i odredbe koje definiraju funkcioniranje Institucije kao preventivnog mehanizma prema Opcionom protokolu uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kazni, koju je usvojila Generalna skupština UN-a 18. 12. 2002, Rezolucijom A/RES/57/199, koja je stupila na snagu 22. juna 2006, a u predloženim izmjenama i dopunama Zakona povjerava se Instituciji ombudsmena. Jedan od ključnih razloga da se pokrene postupak izmjena i dopuna Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH jeste preporuka Potkomiteta za akreditaciju Međunarodnog koordinacionog komiteta NHRI (ICC) za osiguranje finansijske nezavisnosti. Potkomitet ICC-a za akreditaciju navodi da „nacionalna institucija za ljudska prava mora imati odgovarajuća sredstva kako bi garantirala nezavisnost i sposobnost Institucije da slobodno određuje svoje prioritete i aktivnosti”, te uživati „potpunu samostalnost u definiranju svog budžeta”.

Jedan od prioriteta Institucije jeste i jačanje saradnje i dijaloga s nevladinim sektorom i akademskom zajednicom u Bosni i Hercegovini.

S druge strane, segment međunarodne saradnje Institucije treba posmatrati u kontekstu saradnje koju ostvaruje i razvija sa predstavnicima međunarodnih institucija i organizacija u Bosni i Hercegovini i saradnje na međunarodnom planu shodno obavezama koje sa sobom nosi ICC međunarodni status „A”, u koji je akreditirana Institucija, te u svjetlu opredjeljenja ombudsmena da jačaju regionalnu saradnju i redovnim aktivnostima u okviru međunarodnih mreža čija je Institucija članica.

Obrazloženje predloženih rješenja:

Ovim izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH urađene su izmjene i dopune dvaju članova postojećeg teksta Zakona, a tri nova člana ugrađena su u postojeći tekst Zakona.

Član 1.

Član 1. izmijenjen je tako da na jasan način određuje predmet samog zakona, pa mu je dodata i riječ „i promocije” u skladu sa preporukama Potkomiteta za akreditaciju, a u svjetlu Pariških principa, Potkomitet za akreditaciju GANHRI-a je u posljednjem razmatranju statusa reakreditacije Institucije, u novembru 2016. godine, dao preporuku da mandat, koji je trenutnim tekstom Zakona ograničen na polje zaštite ljudskih prava, u sklopu izmjena i dopuna Zakona o ombudsmenu treba obuhvatiti i ulogu ombudsmena na polju promocije ljudskih prava.

Član 2.

Iza člana 1. dodaje se novi član 1a. koji se odnosi na rodnu ravnopravnost korištenih izraza.

Član 3.

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a.

Predložena odredba treba osigurati ispunjenje obaveze iz člana 17. Opcionog protokola uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, koju je Bosna i Hercegovina ratificirala u oktobru 2008. godine i kojom je preuzela obavezu uspostavljanja preventivnog mehanizma u roku od jedne godine od dana ratifikacije, a koji je istekao. Žalbe koje Instituciji upućuju osobe kojima je ograničena sloboda kretanja, a čiji broj se povećava svake godine, također, jasan su indikator potrebe za aktivnijom prevencijom kršenja ljudskih prava u ovoj oblasti i potrebe za uspostavljanjem preventivnog mehanizma.

Član 4.

Iza člana 36. dodaje se član 36a.

Široko uspostavljen mandat Institucije zahtijeva posjedovanje sposobnosti za obavljanje funkcije nadzora, savjetovanja i izdavanja preporuka o različitim pitanjima u vezi s ljudskim pravima, te podizanja svijesti u javnosti putem obrazovanja i različitih istraživanja o ljudskim pravima. Kako bi se osigurala realizacija mandata, jedan od prioriteta Institucije jeste svakako jačanje odnosa i dijaloga s nevladinim sektorom i akademskom zajednicom u Bosni i Hercegovini. Dosadašnji rad Ombudsmena Bosne i Hercegovine pokazao je da upravo razmjena informacija i saradnja s nevladinim sektorom i akademskom zajednicom doprinose kvalitetnijem radu Institucije, kao i to da posredstvom ovih organizacija građani saznaju više o mandatu i aktivnostima Institucije.

S druge strane, segment međunarodne saradnje Institucije treba posmatrati u kontekstu saradnje koju ostvaruje i razvija sa predstavnicima međunarodnih institucija i organizacija u Bosni i Hercegovini i saradnje na međunarodnom planu shodno obavezama koje sa sobom nosi ICC međunarodni status „A”, u koji je akreditirana Institucija, te u svjetlu opredjeljenja Ombudsmena Bosne i Hercegovine da jačaju regionalnu saradnju i redovnim aktivnostima u okviru međunarodnih mreža čija je Institucija članica.

Sve navedeno jasno ukazuje na postojanje potrebe da se pitanje saradnje Institucije sa civilnim društvom, akademskom zajednicom i međunarodnim organizacijama u i izvan Bosne i Hercegovine zakonski uredi ugrađivanjem novog člana koji se odnosi na spomenutu oblast.

Član 5.

Član 39. se mijenja.

Preporuka Potkomiteta za akreditaciju Međunarodnog koordinacionog komiteta NHRI (ICC) za osiguranje finansijske nezavisnosti bila je jedan od ključnih razloga pokretanja procesa izmjena i dopuna Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine. Potkomitet ICC-a za akreditaciju navodi da „nacionalna institucija za ljudska prava mora imati odgovarajuća sredstva kako bi garantirala nezavisnost i sposobnost Institucije da slobodno određuje svoje prioritete i aktivnosti... (da mora imati) dovoljnu količinu sredstava za aktivnosti predviđene mandatom” i uživati „potpunu samostalnost u definiranju svog budžeta”. Potkomitet ICC-a za akreditaciju utvrdio je da finansijska autonomija Institucije nije osigurana i „da bi trebalo da postoji zasebna budžetska linija kojom (Institucija) apsolutno upravlja i koju kontrolira”. Način na koji je ovo pitanje uređeno u sadašnjem

tekstu Zakona nije u skladu s međunarodnim standardima i preporukama Potkomiteta za akreditaciju ICC-a. Radi se o odredbi koja na isti način uređuje finansijsku nezavisnost Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Određuje prijelazne i završne odredbe.

III. PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PRIJEDLOG ZAKONA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH osigurava poštovanje principa jednakosti i ravnopravnosti svih građana u Bosni i Hercegovini bez obzira na njihove razlike na bilo kojem osnovu, te osigurava institucionalni mehanizam za zaštitu od diskriminacije.

Drugi važan princip jeste poboljšanje djelotvornosti institucija i njihove efikasnosti u osiguravanju promocije i zaštite ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini.

Uspostavljeni sistem praćenja ostvarivanja ljudskih prava ojačava ustavni, zakonski i institucionalni okvir za zaštitu ljudskih prava te osigurava promociju ljudskih prava, čime se poboljšava primjena principa zakonitosti i vladavine prava.

IV. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA NEOPHODNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona sredstva će biti planirana u budžetu Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH.

V. PRIBAVLJANJE MIŠLJENJA

Za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH pribavljena su sljedeća mišljenja: Direkcije za evropske integracije, Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine, Ureda za zakonodavstvo, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, vlada entiteta i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Direkcija za evropske integracije u svom mišljenju navodi da je predmetni nacrt zakona djelimično usklađen sa *acquis*-em i Opcionim protokolom uz UN Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kazni i da je neophodno pristupiti sveobuhvatnim izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine u cilju ispunjavanja preostalih preporuka Evropske komisije i dodatnog usklađivanja sa *acquis*-em.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine će u narednom periodu pristupiti sveobuhvatnim izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Agencija za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine nema primjedbi na predmetni prijedlog zakona.

Ured za zakonodavstvo je dao mišljenje uz određene nomotehničke sugestije koje su ugrađene u predmetni nacrt zakona.

Ministarstvo finansija i trezora u svom mišljenju nema primjedbi na predmetni nacrt zakona.

Ministarstvo pravde u svom mišljenju navodi da smatraju da svrha NPM-a neće biti ostvarena na najbolji mogući način ukoliko se ovi poslovi dodijele instituciji Ombudsmana. Imajući u vidu široke ovlasti NPM-a, koje su većinski istovjetne ovlastima Ombudsmana, smatramo da bi se osigurao daleko veći stupanj zaštite osoba lišenih slobode, ukoliko bi se funkcija Nacionalnog preventivnog mehanizma povjerila drugom organu vlasti u BiH ili posebno osnovanoj organizacionoj jedinici unutar nekog drugog organa vlasti u BiH.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine naglašava da je predmetni nacrt zakona pripremila i jednoglasno usvojila Radna grupa u kojoj je jedan od članova bio i predstavnik Ministarstva pravde BiH. Posebno naglašavamo da je Europska komisija u Izvještaju o Bosni i Hercegovini za 2020.godinu između ostaloga istakla da je potrebno *izmijeniti i dopuniti Zakon o ombudsmanu za ljudska prava i odrediti ga kao državni mehanizam za sprečavanje mučenja i lošeg postupanja*. Isto tako na 5. sastanku Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost održanog u decembru 2020.godine Europska komisija je istakla da od nadležnih organa u Bosni i Hercegovini posebno očekuje da *izmijene Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine kako bi se ta institucija odredila kao državni mehanizam za prevenciju*.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u svojim mišljenjima navode na nemaju primjedbi na predmetni nacrt zakona.

Vlada Republike Srpske je u svom mišljenju imalo jednu primjedbu koja je prihvaćena i ugrađena u tekst predmetnog nacrta zakona.

VI. USKLADENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

S ciljem nastavka procesa unapređenja zakonodavnog i institucionalnog okvira za suzbijanje diskriminacije, u izradi ovog zakona bilo je neophodno uzeti u obzir standarde UN-a i evropske direktive:

– *zaštita ljudskih prava* – zaštita prava putem zaprimanja i rješavanja pojedinačnih pritužbi građana i građanki (uz poštovanje principa efikasnog pristupa pravnoj zaštiti – član 6. Evropske konvencije za ljudska prava i slobode, član 41. i član 47. Povelje Evropske unije o osnovnim pravima te u skladu sa antidiskriminacionim direktivama i preporukama Evropske unije br. 2 /CRI(97)36/ i br. 7 /CRI(2003)8)ECRI/;

– *promocija ljudskih prava* (u skladu sa Pariškim principima, Generalna skupština Ujedinjenih naroda A/RES/48/134, Nacionalne institucije za promociju i zaštitu ljudskih prava), uključujući istraživačko-analitička ovlaštenja: istraživati konkretne pojave u praksi, analizirati uzroke uočenih trendova i predlagati sistemski rješenja (u skladu sa antidiskriminacionim direktivama i preporukama Evropske unije br. 2 /CRI(97)36/ i br. 7 /CRI(2003)8)ECRI/;

– *ovlaštenja preventivnog mehanizma* (u skladu sa članom 17. Opcionog protokola uz UN-ovu Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka i kazni – OPCAT Konvencija).

Kao što je i naglašeno u okviru Akcionog plana Vijeća Evrope za Bosnu i Hercegovinu, osim bolje saradnje, izmjenama i dopunama Zakona osigurava se provođenje preporuka Potkomiteta za akreditaciju, s obzirom na to da Institucija ima status „A” koji joj je dodijelilo Međunarodno koordinaciono vijeće državnih institucija za ljudska prava (ICC). Istovremeno, osigurava se usklađivanje s evropskim standardima u oblastima ljudskih prava, vladavine prava i demokratije.

Prioritetna oblast za Akcioni plan Vijeća Evrope jeste i obaveza usklađivanja zakona.

U okviru Akcionog plana posebno je naglašeno da je potrebno:

„Dodatno jačati zaštitu od diskriminacije u skladu s evropskim standardima, naročito jačanjem ustavnog, zakonskog i institucionalnog okvira (...)

(...) navodeći dalje da je potrebno poduzeti mjere na izgradnji kapaciteta sudova, uključujući Ustavni sud, i posebnih tijela za borbu protiv diskriminacije, naročito Institucije ombudsmena za ljudska prava u BiH, te na podršci NVO-ima i advokatima koji podnose ili pomažu da se dobro potkrijepljeni predmeti diskriminacije podnesu sudovima, s referencama na zakonske propise o zabrani diskriminacije u BiH kao i sudsku praksu ECtHR i ECSR.”

VII. PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTOVANJA PROPISA

U odnosu na postojeći Zakon, izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH usklađuju se obaveze Institucije u skladu sa preporukama Potkomiteta za akreditaciju. U svjetlu Pariških principa, Potkomitet je u posljednjem razmatranju statusa reakreditacije Institucije u novembru 2016. godine dao preporuke da se Instituciji osigura finansijska nezavisnost, da se izmjenama i dopunama Zakona obuhvati uloga ombudsmena i na promociji ljudskih prava i da se osigura saradnja sa civilnim sektorom u BiH, domaćim i međunarodnim institucijama na promociji i zaštiti ljudskih prava.

Uspostavljanjem preventivnog mehanizma usklađuju se obaveze vlasti BiH u skladu sa članom 17. Opcionog protokola uz Konvenciju protiv torture, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kazni, koju je Bosna i Hercegovina ratificirala 24. oktobra 2008. godine.

VIII. RASPORED EVENTUALNOG PONOVOG PREISPITIVANJA UVEDENOG PROPISA

U odnosu na karakter i sadržaj ovog zakona, procjenjujemo da je nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH potrebno planirati njegovo preispitivanje prema potrebi.

IX. OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE ZAKONA

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine je na internetskoj platformi www.ekonsultacije.ba provelo proces javnih konsultacija sa zainteresiranom javnošću.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДБИ КОЈЕ СЕ МЈЕНЈАЈУ ИЛИ ДОПУЊАВАЈУ

Закон о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине

Редни број	Важећа одредаба („Службени гласник БиХ“ бр. 19/02, 35/04 и 32/06)	Предложена одредаба за измјене или допуне
1.	<p style="text-align: center;">Члан 1.</p> <p>1. Омбудсмен за људска права Босне и Херцеговине је независна институција успостављена у циљу промовирања добре управе и владавине права, заштите права и слобода физичких и правних лица, како је гарантирано посебно Уставом Босне и Херцеговине и међународним споразумима, који се налазе у додатку тог Устава, која ће с тим у вези надгледати активности институција Босне и Херцеговине, њених ентитета и Брчко Дистрикта, у складу с одредбама овог Закона.</p> <p>2. У овом закону, термини:</p> <p>а) "Институција" означава институцију омбудсмен за људска права Босне и Херцеговине;</p> <p>б) "омбудсмен" означава једног од три омбудсмена који чине ову институцију;</p> <p>ц) "омбудсмен" означава три особе које чине институцију;</p> <p>д) органи власти у БиХ су све институције, органи, установе и све друге институције власти у Босни и Херцеговини (државне, ентитетске, Брчко Дистрикта БиХ, кантонадне и опћинске, као и приватне установе које обављају јавне дужности</p> <p>3. Сједиште омбудсмена за људска права БиХ је у Бањој Луци. Институција омбудсмена има уреду у Мостару, Сарајеву и Брчко Дистрикту БиХ, а може их, према потреби, основати и у другим мјестима у БиХ.</p> <p>4. Институција омбудсмена организиранат ће посебне организационе јединице за праћење остваривања права дјете, лица с инвалидитетом и права националних, вјерских и других мањина.</p>	<p>У Закону о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 19/02, 35/04 и 32/06), члан 1. мијења се и гласи:</p> <p style="text-align: center;">„Члан 1.</p> <p>1. Овим законом уређују се овлаштења и надлежности Институције омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине и омбудсмена, састав и именовање и оставке, имунитет и неспојивост, поступак истраге, обавеза сарадње с омбудсменом, повјерљиви и тајни документи, обавеза дискреције, одговорност органа власти и званичника, препоруке, обавјештавање и комуникација, извјештаји, правила и процедуре, особље и опрема, финансирање Институције.</p> <p>2. Омбудсмен за људска права Босне и Херцеговине је независна институција успостављена с циљем промовирања добре управе и владавине права, заштите и промоције права и слобода физичких и правних лица, како је гарантирано посебно Уставом Босне и Херцеговине и међународним споразумима који се налазе у додатку тог устава, а која ће у вези с тим надгледати активности институција Босне и Херцеговине, њених ентитета и Брчко дистрикта, у складу с одредбама овог закона.</p> <p>3. У овом закону, термин:</p> <p>а) „Институција“ означава институцију Омбудсмен за људска права Босне и Херцеговине;</p> <p>б) „омбудсмен“ означава једног од трију омбудсмена који чине ову институцију;</p> <p>ц) „омбудсмени“ означавају три особе које чине институцију;</p> <p>д) органи власти у Босни и Херцеговини све институције, органи, установе и све друге институције власти у Босни и Херцеговини (државне, ентитетске, Брчко дистрикта БиХ, кантонадне и опћинске, као и приватне установе које обављају јавне функције).</p>

	<p>4. Сједиште Омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине је у Бањој Луци. Институција омбудсмена има Уреде у Мостару, Сарајеву и Брчко дистрикту Босне и Херцеговине, а може их, према потреби, основати и у другим мјестима у Босни и Херцеговини.</p> <p>5. Институција омбудсмена организираат ће посебне организационе јединице за праћење остваривања права дјецe, особа с инвалидитетом и права националних, вјерских и других мањина.”</p>
<p>2.</p> <p>Додаје се нова одреба</p>	<p>Иза члана 1. додаје се нови члан 1а. који гласи:</p> <p>“Члан 1а.</p> <p>Сви изрази у овом закону дати у једном граматичком роду односе се без дискриминације и на мушкарце и на жене.”</p> <p>Иза члана 4. додаје се нови члан 4а. који гласи:</p> <p>“Члан 4а.</p>
<p>3.</p> <p>Додаје се нова одреба</p>	<p>1. У складу са чланом 17. Факултативног Протокола уз Конвенцију против мучења и других окрутних, нељудских или понижавајућих поступака или кажњавања („Службени гласник БиХ – Међународни уговори”, број 08/08), омбудсмени обављају послове превентивног механизма за спречавање тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих поступака и казни у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: превентивни механизам).</p> <p>2. Послови превентивног механизма су:</p> <p>а) посјете и обиласци мјестима у којима се налазе или би се могле налазити особе лишене слободе или особе којима је ограничено кретање у Босни и Херцеговини ради повећања степена њихове заштите од тортуре и других облика сурових, нељудских или понижавајућих поступака или казни;</p> <p>б) давање препорука надлежним тијелима власти у Босни и Херцеговини ради побољшања поступања према особама лишеним слободе и увјета у којима се налазе, односно спречавања тортуре и других облика сурових, нељудских или понижавајућих поступака или казни;</p> <p>ц) давање приједлога и примједби на законе и друге прописе ради заштите и унапређења људских права и слобода особа лишених слободе;</p> <p>д) сарадња с Поткомитетом Уједињених народа за превенцију тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих поступака и казни, слање</p>

	<p>информација и одржавање састанака.</p> <p>3. Особа лишена слободе у смислу овог Закона је особа којој је према одлуци судског, управног или другог надлежног органа одређено било какво задржавање, затварање или смјештај у јавно или приватно мјесто чувања под надзором, а које та особа не може напустити својеволјно.</p> <p>4. У вршењу послова превентивног механизма, омбудсмени имају свједоха овлаштења:</p> <p>а) да без претходне најаве обилазе мјеста дефинирана у члану 4а. ставу (2) тачки а), прегледају просторије у којима се налазе или би се могле налазити особе лишене слободе;</p> <p>б) да слободно приступају подацима о мјестима дефинираним у члану 4а. ставу (2) тачки а) у којима се налазе особе лишене слободе, подацима о броју особа лишених слободе у органу или установи коју обилазе и подацима о поступању са особама лишеним слободе;</p> <p>ц) да без присуства службене особе разговарају са особама лишеним слободе и другим особама које могу дати одговарајуће информације у вези са сумњом да се крше људска права у органу или установи коју обилазе.</p> <p>5. У вршењу послова превентивног механизма за које су неопходна стручна и посебна специјалистичка знања, омбудсмени могу укључити и друге независне стручне особе из академске заједнице и одговарајућих области, као и представнике организација цивилног друштва регистраних за обављање дјелатности из области заштите људских права, у складу са чланом 18. ставом 2. Опционог протокола, а који се бирају на основу јавног позива.</p> <p>6. Годишњи извјештај о раду Инститиције из члана 34. овог закона обавезно садржи посебно поглавље о функционирању превентивног механизма са препорукама.</p> <p>7. Инститиција у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона доноси правилник о вршењу послова превентивног механизма којим се уређују критерији и увјети избора, те начин рада независних стручних особа и организација цивилног друштва из области људских права.</p> <p>8. Правилник из става 7. овог члана обављаје се у „Службени гласник БиХ“ као и на интернетској страници Инститиције.”</p>
--	--

<p>4.</p> <p style="text-align: center;">Долаје се нова одреба</p>	<p>Иза члана 36. долаје се нови члан 36а. који гласи:</p> <p style="text-align: center;">„Члан 36а.</p> <p>С циљем заштите и промоције људских права и слобода, Институција ће одржавати редовне и тематске консултације са организацијама цивилног друштва, међународним организацијама, те независним стручним особама као и тијелима академске заједнице.“</p>
<p>5.</p> <p style="text-align: center;">Члан 39.</p> <p>1. Средства неопходна за функционирање Институције обудсмена осигуравају се у буџету институција БиХ.</p> <p>2. Институција обудсмена обавезна је сваке године надлежном министарству финансија и трезора доставити приједлог финансијског плана, на основу којег се одобравају средства из буџета институција БиХ.</p> <p>3. Приликом утврђивања висине средстава за финансирање Институције обудсмена полази се, прије свега, од потребе осигуравања потпуног, независног и ефикасног обављања послова, њихове природе, обима и од других увијета утврђених посебним законима.</p>	<p>Члан 39. мијења се и гласи:</p> <p style="text-align: center;">„Члан 39.</p> <p>1. Сходно одредбама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13) којима се регулирају поступци припреме средњорочног планирања, припреме и израде документа оквирног буџета и нацрта годишњег буџета, Институција израђује буџетски захјев који у облику нацрта доставља Министарству финансија и трезора БиХ до 1. августа текуће године за наредну годину.</p> <p>2. Министарство финансија и трезора БиХ дужно је до 20. августа текуће године припремити мишљење на достављени захјев Институције, која свој буџетски захјев с мишљењем Министарства финансија и трезора БиХ доставља Комисији за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Заједничкој комисији за људска права Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.</p> <p>3. Комисије из става 2. овог члана достављају своја изашњења према достављеном буџетском захјеву Институцији и Министарству финансија и трезора БиХ најкасније до 15. септембра текуће године, а Министарство финансија и трезора БиХ дужно је уврстити буџет Институције у нацрт закона о буџету институција БиХ за наредну годину у складу са препорукама из изашњења наведених комисија. У случају да препоруке из изашњења комисија нису истојетне, релевантно је мишљење Комисије за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.</p> <p>4. Вијеће министара Босне и Херцеговине и Предсједништво Босне и Херцеговине неће вршити смањење нацрта буџета Институције који је сачинило Министарство финансија и трезора БиХ након изашњења наведених комисија, осим у случајевима када је смањење буџета</p>

		узроковано измјенама прописа којима се регулирају права и обавезе у вези са појединим ставкама расхода за све буџетске кориснике. 5. Одобрени буџет мора осигурати функционалну независност Институције и њено функционирање без додатних увјетовања.”
6.	Ступање на снагу	“Члан 6. Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику БиХ”

ZAKON O OMBUDSMENU ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE (Neslužbeni prečišćeni tekst¹)

I - Priroda

Član 1.

1. Ombudsmeombudsmenn za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promovisanja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je zajamčeno posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Distrikta Brčko, u skladu sa odredbama ovog zakona.

2. U ovom zakonu, termin:

- a) "Institucija" označava instituciju ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- b) "ombudsmen" označava jednog od tri ombudsmena koji čine ovu instituciju;
- c) "ombudsmeni" označava tri osobe koje čine Instituciju;
- d) *organi vlasti u BiH' su sve institucije, organi, ustanove i sve druge institucije vlasti u Bosni i Hercegovini (državne, entitetske, Brčko Distrikta BiH, kantonalne i općinske, kao i privatne ustanove koje obavljaju javne dužnosti;*
- e) ~~"organ (organi) Vlade Bosne i Hercegovine" također ukazuje na organe Vlade Distrikta Brčko.~~

(3) *Sjedište ombudsmena za ljudska prava BiH je u Banjoj Luci. Institucija ombudsmena ima urede u Mostaru, Sarajevu i Brčko Distriktu BiH, a može ih, prema potrebi, osnovati i u drugim mjestima u BiH.*

(4) *Institucija ombudsmena organizirat će posebne organizacione jedinice za praćenje ostvarivanja prava djece, lica s invaliditetom i prava nacionalnih, vjerskih i drugih manjina.*

II - Ovlaštenja i nadležnosti

Član 2.

- 1. Institucija će razmatrati predmete koji se odnose na slabo funkcionisanje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjene od strane bilo kojeg *organa vlasti u Bosni i Hercegovini*.
- 2. Institucija će djelovati po prijemu žalbe ili *ex officio*.
- 3. Institucija može poduzimati opće istrage.
- 4. Institucija može preporučiti odgovarajuće pojedinačne i/ili opće mjere.

¹ Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži Zakon o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine proglašenog Odlukom visokog predstavnika ("Službeni glasnik BiH", broj 32/00) usvojenog u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i objavljen u ("Službenom glasniku BiH" broj 19/02); Zakon o izmjeni Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 35/04) - označen podebljanim slovima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/06) - označen kosim slovima.

Ovaj neslužbeni prečišćeni tekst služi za internu upotrebu i na isti se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

5. Institucija neće razmatrati predmete koji se odnose na odluke, činjenice ili događaje koji su se desili prije 15. decembra 1995. godine.

Član 3.

1. Nadležnost Institucije će sadržati ovlaštenja da provodi istrage u svim žalbama o povredi ljudskih prava i sloboda navodno počinjenih od vojnih vlasti.

Član 4.

1. Nadležnost Institucije će sadržati ovlaštenja da provodi istrage u svim žalbama vezano za slabo funkcionisanje sudskog sistema ili nepravilnog procesuiranja individualnih predmeta i da preporuči odgovarajuće pojedinačne ili opće mjere.

2. Ombudsmen se neće miješati u proces odlučivanja sudova, ali može pokrenuti sudske postupke ili intervenisati u toku postupka koji se vodi, kad god ustanovi da je takva aktivnost neophodna pri obavljanju svojih dužnosti. Ombudsmen također može dati preporuke *organu vlasti u Bosni i Hercegovini* koji je strana u postupku ili biti konsultovan od strane u postupku.

Član 5.

~~1. Institucija će imati isključivu nadležnost u radu na predmetima koji se:~~

~~a) odnose na organe Vlade Bosne i Hercegovine;~~

~~b) u isto vrijeme odnose na organ vlade jednog entiteta i organ Vlade Bosne i Hercegovine;~~

~~c) u isto vrijeme odnose na organ vlade oba entiteta.~~

~~2. Institucija također može raditi na predmetima koji se odnose na organ vlade entiteta, kada god smatra da je ishod predmeta od posebnog značaja za efikasno uživanje pojedinačnih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini kao cjelini.~~

~~3. Ukoliko, u bilo kojoj fazi postupka, ombudsmen ustanovi da predmet ne spada u njegovu nadležnost, koja je gore opisana, on će proslijediti predmet odgovarajućoj instituciji ombudsmena u entitetu.~~

Član 6.

Ombudsmen može proslijediti predmete o navodnim povredama ljudskih prava najvišim sudskim organima Bosne i Hercegovine koji su nadležni za pitanja ljudskih prava, u skladu sa pravilima koja regulišu ulaganje žalbe tim organima, kad god ustanovi da je to neophodno za efikasno provođenje svojih dužnosti.

Član 7.

1. Aktivnost Institucije neće biti prekinuta u vrijeme kada zakonodavni organ ne zasjeda, zbog toga što je zakonodavni organ raspušten ili je njegov mandat istekao.

2. Vanredne situacije neće prekidati mandat ombudsmena.

III - Sastav, imenovanje i ostavka

Član 8.

(1) Instituciju ombudsmena čine tri lica.

(2) Ombudsmeni saraduju u obavljanju svojih dužnosti. Aktivnost provođenja istrage i razmatranja pojedinačnih žalbi ili razmatranja problema *ex officio* može obaviti pojedinačno svaki ombudsmen, s tim što podjela zadataka među njima neće zavisiti od kriterija etničkog

porijekla podnosioca žalbe. Ombudsmeni zajednički daju prijedloge, rješenja i donose izvještaj.

(3) Koordinaciju poslova u radu Institucije ombudsmena vodi jedan od ombudsmena u periodu od dvije godine, koji je u tom periodu predsjedavajući.

(4) Za imenovanje ombudsmena Parlamentarna skupština BiH osniva posebnu ad hoc komisiju, koja objavljuje javni poziv i, nakon provedene procedure, utvrđuje listu kandidata koji ispunjavaju uvjete utvrđene ovim Zakonom.

(5) Lista kandidata dostavlja se Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH na daljnji postupak. Parlamentarna skupština BiH može od kandidata zatražiti predstavljanje njihovog koncepta rada Institucije ombudsmena.

(6) Parlamentarna skupština BiH imenovat će istovremeno tri ombudsmena u Instituciju ombudsmena, na mandat od šest godina. Ombudsmene imenuju i razrješavaju Predstavnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH većinom glasova, u skladu s poslovnikom o radu svakog doma. Redoslijed ombudsmena koji koordiniraju rad Institucije ombudsmena određuje se prema abecednom redu ombudsmena. Poslovnikom o radu bliže će se urediti način ostvarivanja redoslijeda koordiniranja i druga pitanja u vezi s primjenom ovog principa.

(7) Ombudsmeni se imenuju iz tri konstitutivna naroda (bošnjačkog, hrvatskog i srpskog), što ne isključuje mogućnost imenovanja i iz reda ostalih.

Član 9.

~~1. Ombudsmene će imenovati Predstavnički dom Bosne i Hercegovine i Dom naroda Bosne i Hercegovine dvotrećinskom većinom svakog doma, a na osnovu zajedničkog prijedloga Predsjedništva Bosne i Hercegovine.~~

(2) Imenovanje ombudsmena, u skladu s ovim Zakonom, provodi se u roku ne dužem od 60 dana od dana dostavljanja prijedloga ad hoc komisije Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, a najduže u roku od tri mjeseca od dana kada mjesto ostane upražnjeno ili kada ombudsman prestane obavljati svoju dužnost iz razloga predviđenih ovim Zakonom, osim u slučajevima ako je do isteka mandata ombudsmena ostalo manje od šest mjeseci.

Član 10.

(1) Ombudsmeni se imenuju na period od šest godina i mogu biti ponovo izabrani.

(2) Ombudsman koji bude imenovan nakon ostavke ombudsmena ili prestanka dužnosti iz razloga utvrđenih ovim Zakonom obavljat će tu dužnost preostali dio mandata i može biti ponovo izabran.

(3) Plaća ombudsmena utvrđuje se u visini plaće sudije Ustavnog suda BiH.

(4) Plaće savjetnika, pomoćnika ombudsmena i plaće ostalih zaposlenih u Instituciji ombudsmena utvrđuju se u visini plaća državnih službenika i namještenika zaposlenih u institucijama BiH, uz saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH, u skladu s odobrenim budžetskim sredstvima.

Član 11.

Za ombudsmena mogu biti imenovani državljani Bosne i Hercegovine, diplomirani pravnici, s položenim pravosudnim ispitom i najmanje 10 godina radnog iskustva u pravnoj struci, u

kojoj su se istakli, koji imaju dokazano iskustvo u oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda građana, te visok moralni ugled.

Član 12.

1. Dužnost ombudsmena će prestati zbog bilo kojeg od dolje navedenih razloga:

- a) ostavke;
- b) isteka mandata;
- c) očigledne nemogućnosti da obavlja svoje dužnosti;
- d) propusta da napusti funkciju koja je nespojiva sa mandatom, kako je utvrđeno članom 17. stav 4. ovog zakona;
- e) osude, i pravosnažnog izricanja kazne za namjerno učinjen prestup opisan u članu 16. stav 3. ovog zakona.

2. Upraznjeno mjesto ombudsmena će objaviti predsjedavajući Predstavničkog doma Bosne i Hercegovine u slučaju smrti, ostavke, isteka mandata, ili konačne kazne. U ostalim okolnostima, odluka o upražnjenom mjestu će biti donesena od strane dvotrećinske većine Doma naroda Bosne i Hercegovine i Predstavničkog doma Bosne i Hercegovine, nakon diskusije i nakon saslušanja ombudsmena u pitanju.

(3) Kada je mjesto ombudsmena upražnjeno, postupak imenovanja novog ombudsmena počinje u roku od mjesec dana.

4. Tamo gdje mjesto ombudsmena bude upražnjeno zbog isteka mandata, ombudsmen čiji je mandat istekao će nastaviti da obavlja svoje dužnosti na privremenoj osnovi sve dok imenovanje koje je propisano članom 9. ne bude obavljeno.

(5) Kada mjesto ombudsmena ostane upražnjeno iz drugih razloga, a to nije istek mandata, ombudsmeni koji ostaju na svom položaju privremeno će obavljati njegove dužnosti sve dok se ne završi postupak imenovanja novog ombudsmena.

~~IV – Saradnja sa institucijama ombudsmena u entitetima~~

~~Član 13.~~

~~1. Institucija će saradivati i promovisati saradnju među institucijama ombudsmena u Bosni i Hercegovini i omogućiti koordinaciju aktivnosti institucija ombudsmena u Bosni i Hercegovini. S tim u vezi Institucija će posebno:~~

~~a) uspostaviti mrežu službenika za vezu koji će međusobno razmjenjivati informacije o aktivnostima institucija ombudsmena u Bosni i Hercegovini, posebno informacije o predmetima koji se razmatraju;~~

~~b) organizovati redovne sastanke institucija ombudsmena u Bosni i Hercegovini;~~

~~e) organizovati seminare i radionice;~~

~~d) zastupati institucije ombudsmena u Bosni i Hercegovini u međunarodnom okružju na odgovarajući način.~~

~~Član 14.~~

~~Ombudsmen može u skladu sa članom 6. proslijediti najvišim sudskim organima Bosne i Hercegovine nadležnim za razmatranje pitanja ljudskih prava svaki predmet koji je dostavljen Instituciji u tu svrhu od strane institucija ombudsmena u entitetima. Kada prosljeđuje takve predmete ombudsmen će se također starati da se mišljenje institucija ombudsmena u entitetima adekvatno prezentuje nadležnom sudskom organu.~~

IV - Imuniteti i nespojivost

Član 15.

(1) Ombudsmeni su nezavisni i samostalani u svom radu. Ombudsmeni neće primati nikakve naredbe. U okviru svojih ustavnih i zakonskih ovlaštenja, nijedan ombudsman neće dobivati uputstva od organa vlasti. Ombudsmeni će djelovati u okviru ustavnih i zakonskih odredbi i međunarodnih pravnih akata o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Bosna i Hercegovina.

Ombudsmeni su dužni u svom radu pridržavati se principa pravednosti i moralnosti.

Član 16.

1. Ombudsmen neće biti krivično gonjen, neće biti podvrgnut istrazi, neće biti uhapšen niti će mu biti suđeno za mišljenja koja izrazi ili za odluke koje donese u provođenju svojih ovlaštenja koja su u skladu sa njegovim ili njenim dužnostima.

2. U svim drugim okolnostima, ombudsman ne može biti uhapšen ili pritvoren, osim u slučaju flagrante delicto za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora preko pet godina.

3. Odluka o krivičnom gonjenju, pritvaranju ili izvođenju pred sud ombudsmena optuženog zbog krivičnog djela, bit će donesena samo za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora preko pet godina i samo nakon što i Predstavnički dom i Dom naroda Bosne i Hercegovine donesu odluku o tome. Samo sud na nivou Bosne i Hercegovine će biti nadležan da sudi ombudsmenu.

4. Osobe u službi ili imenovane od Institucije neće biti krivično gonjene, neće biti predmet istrage, hapšenja, pritvaranja, niti će im se suditi za bilo kakvu radnju, mišljenje ili odluku donesenu pri obavljanju njihovih dužnosti prema uputama ombudsmena. U svim drugim okolnostima, kad god su osobe u službi Institucije uhapšene, pritvorene ili izvedene pred sud, organi tužilaštva će o tome odmah i propisno obavijestiti Instituciju.

Član 17.

1. Pozicija ombudsmena je nespojiva sa vršenjem bilo kakve predstavničke funkcije; sa bilo kakvom političkom aktivnošću ili dužnošću ili odgovornošću za propagandu; nastavkom službe u *organima vlasti u Bosni i Hercegovini*, članstvom u političkoj stranci ili vođstvom političke stranke, sindikata, udruženja, fondacije, ili vjerske organizacije ili radom u bilo kojoj od njih; sa obavljanjem dužnosti sudije; kao i sa svakom aktivnošću kao zanimanjem ili profesijom, u privredi ili zapošljavanju.

2. Ombudsman koji je bio službenik uživa garanciju ponovnog prijema u prijašnju službu po isteku njegovog ili njenog mandata.

3. Ombudsman će, u roku od deset dana po njegovom ili njenom imenovanju, i prije preuzimanja svoje službe, napustiti svako mjesto koje je potencijalno nespojivo, a ukoliko propusti da to uradi smatrat će se da je odbio imenovanje.

4. Kada dođe do nespojivosti nakon što je ombudsman preuzeo svoje dužnosti, podrazumijeva se da će on ili ona napustiti svoje dužnosti, u skladu sa članom 12., na dan pojave nespojivosti.

V - Postupak istrage

Član 18.

1. Svaka fizička ili pravna osoba koja tvrdi da ima legitiman interes može se obratiti Instituciji bez ikakvih ograničenja. Nacionalnost, državljanstvo, mjesto boravka, spol, maloljetnost, etničko porijeklo, religija, pravna nesposobnost, zatvor bilo koje vrste, i, općenito uzevši, posebni odnosi sa i ovisnost o nekom *organu vlasti u Bosni i Hercegovini* ne mogu ograničiti pravo ulaganja žalbe Instituciji.
2. Žalba Instituciji ili intervencija iste neće povući bilo kakve krivične, disciplinske ili druge sankcije za podnosioca žalbe kao ni bilo kakvu neugodnost ili diskriminaciju za istog.

Član 19.

1. Svaka žalba mora biti potpisana i uložena od strane osobe koja se žali u dokumentu u kojem će biti navedene njegove ili njene osnove za podnošenje žalbe, na praznom papiru. Žalba podnesena na manje formalan način može se prihvatiti ukoliko ombudsmen ustanovi da okolnosti to zahtijevaju.
2. Sav rad Institucije je besplatan za osobe koje joj se obrate i ne zahtijeva pomoć savjetnika ili advokata.

Član 20.

1. Prepiska upućena ombudsmenu ili Instituciji iz mjesta u kojima se osobe nalaze u pritvoru, u kojima su zatvoreni ili su lišeni slobode ne može podlijegati nikakvoj cenzuri, niti se smije otvarati.
2. Razgovori između ombudsmena ili osoba delegiranih od strane ombudsmena ne mogu nikada biti nadgledani niti se u iste može miješati.

Član 21.

1. Institucija će registrovati i potvrditi prijem žalbi koje su uložene, bilo da smatra da je iste potrebno razmatrati ili ne. Kada ombudsmen odluči da ne razmatra žalbu, on ili ona će to uraditi pismeno, navodeći razloge i upućujući podnosioca te žalbe na najpogodnija sredstva za poduzimanje radnje, ukoliko ista postoje, ostavljajući podnosiocu žalbe da iskoristi ona sredstva koja on ili ona smatra najpogodnijim.
2. Ombudsmen može odbiti da razmatra anonimne žalbe za koje smatra da su zlonamjerne, koje su neosnovane, u kojima nema žalbe, koje nanose štetu legitimnim pravima treće osobe ili koje su instituciji predočene izvan roka od 12 mjeseci nakon pojave činjenica, događaja ili odluka na koje se žali.

Član 22.

Protiv odluka ombudsmena ili Institucije nije moguće uložiti žalbu.

Član 23.

1. Kada ombudsmen odluči da žalba ili problem koji razmatra *ex officio* pružaju dovoljne osnove za istragu, on ili ona će obavijestiti predmetni *organi vlasti u Bosni i Hercegovini* o suštini predmeta, tako da nadležna osoba može dostaviti pismenu izjavu u roku na koji je ombudsmen ukazao.

2. Ombudsmen može tražiti u bilo koje vrijeme bilo koji dokumenat koji smatra potrebnim za istragu.

Član 24.

Kada, u toku istrage, ombudsmen ustanovi da izvršenje upravne odluke može rezultirati nepopravljivom štetom za prava podnosioca žalbe, ombudsmen može predložiti nadležnom *organu vlasti u Bosni i Hercegovini* da obustavi izvršenje osporene mjere u periodu ne dužem od deset dana. Predmetni organ može odbiti da ispoštuje taj prijedlog, objasnivši, u pismenom aktu upućenom Instituciji, u roku od tri dana po prijemu prijedloga i u svakom slučaju prije izvršenja osporene mjere, razloge za to, a ukoliko to propusti taj prijedlog postaje obavezujući za taj organ.

VI - Obaveza saradnje sa ombudsmenom

Član 25.

1. *Organi vlasti u Bosni i Hercegovini* obavezni su da Instituciji pruže odgovarajuću pomoć u istrazi i vršenju kontrola.
2. U vrijeme istrage ombudsmen ima pristup bilo kojem organu vlade u cilju provjere traženih informacija, obavljanja ličnih razgovora i razmatranja potrebnih spisa i dokumenata.
3. Ombudsmenu ne smije biti odbijen pristup spisima ili administrativnim dokumentima ili drugim dokumentima koji se tiču aktivnosti ili djelatnosti koja je pod istragom, bez prejudiciranja odredbi člana 28. ovog zakona.

Član 26.

1. Kada se predmet koji se istražuje odnosi na radnje osoba koje su u službi vlade i kada je ista vezana za dužnosti koje te osobe obavljaju, Institucija će obavijestiti tu osobu i njegovog ili njenog pretpostavljenog ili *organ vlasti u Bosni i Hercegovini* u kojem on ili ona radi i može zatražiti pismenu izjavu.
2. Predmetni službenik će u datom roku dostaviti pismeni odgovor kao i sve dokumente i dokaze koje smatra relevantnim. Taj rok može na zahtjev biti produžen.
3. Ombudsmen može provjeriti vjerodostojnost dostavljenih elemenata i dati prijedlog za saslušanje tog službenika kako bi dobio dodatne informacije. Od službenika koji odbiju da se odazovu ovom saslušanju ombudsmen može zatražiti pismeno objašnjenje o razlozima odbijanja.
4. Informacije iz lične evidencije date od nekog službenika za vrijeme istrage su povjerljive, bez prejudiciranja odredbi krivičnog zakona o objavljivanju akata, što može biti krivično djelo.

Član 27.

Nadređeni službenici ili *organi vlasti u Bosni i Hercegovini* koji zabranjuju službenicima koji su im podređeni ili koji se nalaze u njihovoj službi da se odazovu zahtjevu ombudsmena ili saslušanju koje je on ili ona zakazao, dat će pismenu izjavu da su to uradili, navodeći razloge za to. Ovaj dokumenat će biti dostavljen tom službeniku i ombudsmenu. Ombudsmen će se tada obratiti pomenutom višem službeniku za sve radnje koje su neophodne za istragu.

VII - Povjerljivi i tajni dokumenti i obaveza diskrecije

Član 28.

1. Ombudsmen može zatražiti od *organa vlasti u Bosni i Hercegovini* da mu predaju dokumente koje smatra potrebnim za obavljanje svojih dužnosti, uključujući one koji su zavedeni kao povjerljivi ili tajni u skladu sa zakonom. U takvim slučajevima, ombudsmen će primijeniti potrebnu diskreciju za iste i neće ih učiniti dostupnim javnosti.
2. Istraga koju vodi ombudsmen i njegovo ili njeno osoblje, uključujući i proceduralne mjere, provodit će se uz najveću diskreciju, bez prejudiciranja razmatranja za koja ombudsmen ustanovi da treba da budu uvrštena u izvještaj. Poduzet će se posebne mjere zaštite za dokumente koji su zavedeni kao povjerljivi ili tajni.
3. Kada ombudsmen smatra da dokumenti koji su zavedeni kao povjerljivi ili tajni i koji nisu dostavljeni od strane *organa vlasti u Bosni i Hercegovini* mogu biti od presudnog značaja za pravilno provođenje istrage, o toj činjenici će obavijestiti Predsjedništvo Bosne i Hercegovine.

VIII - Odgovornosti organa vlasti i zvaničnika

Član 29.

Kada istraga pokaže da je zloupotreba, proizvoljna procedura, diskriminacija, greška, nemar ili propust koji su predmet žalbe počinjen od strane službenika u *organu vlasti u Bosni i Hercegovini*, ombudsmen može dostaviti te nalaze predmetnom službeniku. Istoga dana, ombudsmen će proslijediti te dokumente službenikovom nadređenom i dat će preporuke koje bude smatrao potrebnim.

Član 30.

Kada ombudsmen u provođenju svojih dužnosti sazna za ponašanja ili radnju koja predstavlja krivično djelo, o tome će obavijestiti nadležne organe tužilaštva.

Član 31.

1. Ukoliko neprijateljsko ponašanje ili stav koji ometa istragu ombudsmena potiču od *organa vlasti u Bosni i Hercegovini* ili njenih službenika, to može biti predmetom specijalnog izvještaja i bit će pomenuto u odgovarajućem dijelu godišnjeg izvještaja.
2. Kada neki službenik iz *organa vlasti u Bosni i Hercegovini* ugrozi istragu tako što odbije da dostavi dokumente koje je zatražio ombudsmen, ili zanemari da dostavi takve dokumente ili uskrati ombudsmenu pristup administrativnim spisima ili dokumentima neophodnim za istragu, ombudsmen će poslati relevantni spis osobi nadređenoj tom službeniku ili nadležnim organima tužilaštva za odgovarajući disciplinski ili krivični postupak koji će se provesti u skladu sa zakonom.
3. Kada nadležni *organ vlasti u Bosni i Hercegovini* propuste da poduzmu radnju, ombudsmen može, umjesto tog organa, pokrenuti disciplinski postupak protiv odgovornog službenika ili, tamo gdje je to potrebno, pokrenuti krivični postupak pred sudom.

IX – Preporuke

Član 32.

1. Ombudsmen može dati preporuke organima vlasti u Bosni i Hercegovini u cilju usvajanja novih mjera. Organi vlasti u Bosni i Hercegovini koji dobiju takve preporuke dužni su da pismeno odgovore i obavijeste ombudsmena o učinku preporuka u roku koji je ombudsmen odredio.
2. Ukoliko, jednom kada su preporuke date, predmetni organ vlasti u Bosni i Hercegovini ne poduzme odgovarajuće mjere u roku koji je ombudsmen odredio, ili ukoliko ne obavijesti ombudsmena o razlozima nepoduzimanja istih, ombudsmen može ukazati ministru odgovornom za taj organ ili najvišim organima vlasti u Bosni i Hercegovini, na tok predmeta i na date preporuke. Ukoliko ombudsmen nakon toga ne dođe do rješenja u predmetu u kojem je po njegovom/njenom mišljenju bilo moguće naći pozitivno rješenje, taj problem će biti uvršten u godišnji ili specijalni izvještaj, pominjući imena organa vlasti u Bosni i Hercegovini ili službenika koji su zauzeli takav stav.
3. Ni ombudsmen ni Institucija nemaju nadležnost da izmijene ili ukinu mjere ili naloge vlade, ali mogu dati prijedlog za izmjenu kriterija korištenih pri njihovom usvajanju.
4. Kada, nakon razmatranja predmeta, ombudsmen ustanovi da način na koji je zakon primjenjen vodi nepravičnim rezultatima, on ili ona može uputiti nadležnom organu vlasti u Bosni i Hercegovini preporuke koje bi dovele do pravičnog rješenja situacije predmetnog pojedinca. Ombudsmen može nadležnom organu dati prijedlog mjera čija primjena bi vjerovatno poboljšala situaciju na koju se žali, uključujući isplatu odštete, i u godišnjem ili specijalnom izvještaju Institucije dati prijedlog za izmjene i dopune zakona i drugih propisa kada on ili ona smatra da je to potrebno.
5. Ukoliko se radnje koje su predmet žalbe provode kroz usluge fizičkih osoba u skladu sa ugovorom o koncesiji javne službe, ombudsmen može od nadležnog upravnog organa zatražiti da provede svoja ovlaštenja kontrole i kažnjavanja.

X - Obavještavanje i komunikacija

Član 33.

1. Ombudsmen će obavijestiti predmetnu osobu o rezultatima njegovih ili njenih istraga i radnji kao i o odgovoru koji mu je dostavljen od strane *organa vlasti u Bosni i Hercegovini*, ukoliko se odgovor, po svojoj prirodi, ne smatra povjerljivim ili tajnim.
2. Ombudsmen će dostaviti pozitivne i negativne nalaze istraga vlastima, službenicima ili predmetnom upravnom odjelu.
3. Institucija može odlučiti da objavi svoje opće preporuke u “Službenom glasniku BiH”.
4. Sve ostale preporuke ombudsmena ili Institucije će biti dostupne javnosti, osim u slučaju kada se iste odnose na pitanja koja su povjerljiva ili tajna, ili kada se u žalbi izričito zatraži da se ime podnosioca kao i okolnosti slučaja ne objave.

XI – Izvještaji

Član 34.

1. Svake godine Institucija će dostaviti rezultate svojih aktivnosti u izvještaju upućenom Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, Predstavničkom domu Bosne i Hercegovine, Domu naroda Bosne i Hercegovine, *Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Narodnoj skupštini Republike Srpske*.
2. Tamo gdje javni značaj i hitnost slučaja zahtijevaju, Institucija može izdati specijalni izvještaj.
3. Godišnji i specijalni izvještaji će biti objavljeni.

Član 35.

1. U svom godišnjem izvještaju, Institucija može navesti broj i prirodu primljenih žalbi, ukazujući na one koje nisu uzete u razmatranje kao i razloge za to, i one koje su bile predmet istrage, i nalaze o tome; Institucija može također istaknuti one prijedloge ili preporuke koje su prihvaćene od strane *organa vlasti u Bosni i Hercegovini*.
2. Izvještaj neće sadržavati lične podatke koji bi omogućili da osoba uključena u postupak istrage bude javno identifikovana, bez prejudiciranja odredbi člana 31.
3. Izvještaj će također sadržati dodatak namijenjen Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, koji će prikazati troškove budžeta Institucije u datom periodu.

XII - Pravila procedure

Član 36.

- (1) *Institucija ombudsmena donosi opće akte kojima se, u skladu s odredbama ovog Zakona, utvrđuju pravila i procedure postupanja s predmetima i strankama, pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, pravilnik o plaćama, pravilnik o radu, pravilnik o disciplinskoj odgovornosti zaposlenih u Instituciji ombudsmena i druge akte, prema potrebi.*
- (2) *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Institucija ombudsmena obavezna je donijeti u roku od mjesec dana od dana izbora.*

XIII – Osoblje, oprema i finansiranje institucije ombudsmena

Član 37.

Izbor osoblja u Instituciji ombudsmena provodi se putem javnog konkursa, u skladu sa zakonom, a što se bliže uređuje aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji Institucije.

Član 38.

1. Savjetnici institucije će biti automatski otpušteni kada tri nova ombudsmena izabrana od strane Predstavničkog doma Bosne i Hercegovine i Doma naroda Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 9. ovog zakona, preuzmu svoje dužnosti. Ovi savjetnici mogu biti ponovno imenovani.
2. *Osoblje* Institucije, koji su bili službenici prije zapošljavanja u Instituciji, uživaju garancije ponovnog prijema u njihovu službu u vrijeme njihovog otpuštanja iz službe Institucije.

Član 39.

- (1) Sredstva neophodna za funkcioniranje Institucije ombudsmena osiguravaju se u budžetu institucija BiH.*
- (2) Institucija ombudsmena obavezna je svake godine nadležnom ministarstvu finansija i trezora dostaviti prijedlog finansijskog plana, na osnovu kojeg se odobravaju sredstva iz budžeta institucija BiH.*
- (3) Prilikom utvrđivanja visine sredstava za finansiranje Institucije ombudsmena polazi se, prije svega, od potrebe osiguravanja potpunog, nezavisnog i efikasnog obavljanja poslova, njihove prirode, obima i od drugih uvjeta utvrđenih posebnim zakonima.*

XIV - Prijelazne odredbe

Član 40.

1. Po stupanju na snagu ovog zakona, Ured ombudsmena za ljudska prava ustanovljen Aneksom 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini će se zvati "Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine" i obavljat će dužnosti u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 41.

- (1) Ombudsmeni Bosne i Hercegovine i entiteta koji trenutno obavljaju ovu dužnost imat će status ombudsmena i zamjenika ombudsmena u prijelaznom periodu.*
- (2) Status ombudsmena i zamjenika ombudsmena u prijelaznom periodu trajat će do 31.12.2006.*
- (3) U prijelaznom periodu navedenom u stavu (2) ovog člana, prijenos dužnosti ombudsmena bit će izvršen na sljedeći način:*
 - a) Dužnost ombudsmena Bosne i Hercegovine u prijelaznom periodu do navedenog roka obavljat će ombudsmen iz jednog od tri konstitutivna naroda, a dužnosti zamjenika dosadašnji ombudsmeni iz druga dva konstitutivna naroda.*
 - b) Dužnost ombudsmena u Republici Srpskoj u prijelaznom periodu obavljat će već izabrani ombudsmen Republike Srpske iz jednog od tri konstitutivna naroda, a dužnosti zamjenika ombudsmena dosadašnji ombudsmeni iz druga dva konstitutivna naroda.*
 - c) Dužnost ombudsmena u Federaciji Bosne i Hercegovine u prijelaznom periodu obavljat će već izabrani ombudsmen Federacije Bosne i Hercegovine iz jednog od tri konstitutivna naroda, a dužnosti zamjenika ombudsmena dosadašnji ombudsmeni iz druga dva konstitutivna naroda.*
- (4) Odluku o kriterijima i redosljedu obavljanja dužnosti ombudsmena i zamjenika ombudsmena u prijelaznom periodu donijet će Predstavnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH i parlamenti entiteta u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.*
- (5) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH i parlamenti entiteta, prilikom donošenja odluke iz stava (4) ovog člana, dužni su voditi računa da ombudsmeni Bosne i Hercegovine i entiteta ne budu iz istog naroda.*

Član 42.

- (1) *Do roka utvrđenog u članu 16.² stav (2) ovog Zakona izvršit će se imenovanje ombudsmena u skladu s ovim Zakonom.*
- (2) *Izuzetno, imenovanje prvih ombudsmena, u skladu s ovim Zakonom, može se izvršiti između ombudsmena koji obavljaju ove dužnosti u prijelaznom periodu.*

Član 43.

- (1) *Osoblje, sredstva za rad i opremu entitetskih ombudsmena preuzet će Institucija ombudsmena, o čemu će do roka iz člana 16.³ stav (2) ovog Zakona donijeti poseban akt i utvrditi način preuzimanja.*
- (2) *Institucija ombudsmena raspoređuje osoblje na odgovarajuća radna mjesta, u skladu s internim aktima.*
- (3) *Ombudsmeni BiH i entiteta će u prijelaznom periodu racionalizirati broj zaposlenih do 30% i terenskih ureda do 50%, posebno vodeći računa o tome da se dostignuti nivo zaštite ljudskih prava i sloboda ovom racionalizacijom ne ugrozi.*
- (4) *Na zaposlene koji ne budu raspoređeni u skladu sa stavom (3) ovog člana primjenjuju se odredbe odgovarajućih zakona koji propisuju pravo zaposlenih u slučaju ukidanja radnog mjesta.*

Član 44.

- (1) *Finansiranje institucija u prijelaznom periodu vršit će se iz budžeta institucija BiH i budžeta entiteta, sve do konačnog restrukturiranja institucija u skladu s ovim Zakonom.*
- (2) *Ombudsmen Bosne i Hercegovine i entitetski ombudsmeni redovno će sarađivati sve do prestanka funkcioniranja entitetskih ombudsmena, a saradnja će uključivati pripremu u roku od šest mjeseci koordiniranog plana rada, razmjenu iskustava, usklađivanje prakse i sačinjavanje početnog okvira za buduće funkcioniranje Institucije ombudsmena.*
- (3) *Do isteka roka utvrđenog u članu 16.⁴ stav (2), entiteti su dužni donijeti odgovarajuće zakone koji utvrđuju prestanak funkcioniranja entitetskih ombudsmena kojima se njihove nadležnosti prenose na Instituciju ombudsmena.*

Član 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

("Službeni glasnik BiH, broj 35/04)

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od 1. januara 2004. godine.

² Član 42. u stavu (1) sadrži pogrešno pozivanje na član 16.

³ Član 43. u stavu (1) sadrži pogrešno pozivanje na član 16.

⁴ Član 44. u stavu (3) sadrži pogrešno pozivanje na član 16.

("Službeni glasnik BiH, broj 32/06)

Član 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 03/A-06-2-NII-211-13/21

Sarajevo, 7. septembar 2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo

10.09.2021

07 02-1 962-22/21 1

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine s *acquis-em*

Veza: Vaš akt broj: 01-02-1-962-13/21 od 21.7.2021. (zaprimljen 4.8.2021.)
Naš akt broj: 03/A-06-2-NII-211-10/21 od 13.8.2021.
Vaš akt broj: 01-02-1-962-19/21 od 18.8.2021. (zaprimljen 3.9.2021.)

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), člana VI Odluke o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH”, br. 41/03) i člana 6. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH”, br. 75/16 i 2/18), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine predložene su izmjene i dopune članova 1. i 39. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 19/02, 35/04, i 32/06) (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) te se predlažu tri nova člana.

Članom 3. Prijedloga zakona dodaje se novi član 4a. kojim se propisuje da ombudsmeni obavljaju poslove preventivnog mehanizma za sprečavanje torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka i kazni u Bosni i Hercegovini te se utvrđuju poslovi preventivnog mehanizma. Nadalje, članom 4. Prijedloga zakona dodaje se novi član 36a. kojim se propisuje saradnja institucije ombudsmena sa organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama, nezavisnim stručnim osobama kao i tijelima akademske zajednice. Ostalim izmjenama i dopunama se utvrđuje predmet zakona i finansiranje institucije ombudsmena.

Direkcija je aktom broj 03/A-06-2-NII-211-10/21 od 13.8.2021. dostavila predlagaču Obavijest o dostavi instrumenata za usklađivanje, u skladu sa članom 5. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije koji utvrđuje

obaveze obrađivača na dopunu ili otklanjanje nedostataka. Predlagač je aktom broj 01-02-1-962-19/21 od 18.8.2021. dostavio ovjerenu Izjavu o usklađenosti u skladu sa Odlukom. S obzirom da se Prijedlogom zakona ne vrši usklađivanje sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije, predlagač nije dostavio tabelu usklađenosti.

Nakon izvršene uporedne analize Prijedloga zakona i pravne stečevine Evropske unije, Direkcija ukazuje na član 2. Ugovora o Evropskoj uniji, koji utvrđuje da se Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokratije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava. Ova načela su zajednička državama članicama i države u okviru procesa pristupanja trebaju ih poštovati i biti posvećene njihovoj promociji. U skladu sa članom 49. Ugovora o Evropskoj uniji, svaka evropska država koja poštuje vrijednosti iz člana 2. i koja se obavezuje promicati ih, može podnijeti zahtjev za članstvo u Uniji. Članom 6. Ugovora o Evropskoj uniji je utvrđeno da Unija priznaje prava, slobode i načela određene Poveljom Evropske unije o osnovnim pravima. Osnovna prava, kako su garantovana Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i kako proizlaze iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama, čine opća načela prava Unije.

Daljnjom analizom pravne stečevine Evropske unije utvrđeno je da materija koja se uređuje Prijedlogom zakona nije regulisana sekundarnim izvorima prava Evropske unije te je u tom smislu neophodno u članu 1. Prijedloga zakona brisati stavove 6. i 7.

U kontekstu predloženih novih članova, smatramo posebno važnim ukazati na član 4. Povelje o osnovnim pravima Evropske unije koji utvrđuje zabranu mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne i na član 47. koji utvrđuje pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje. Nadalje, član 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, utvrđuje pravo na pošteno suđenje. Prema članu 11/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda direktno se primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima prioritet nad svim ostalim zakonima.

Pored navedenog, važno je istaći Opcioni protokol uz UN konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kazni koji je Bosna i Hercegovina ratifikovala 2008. godine. Cilj protokola je da se uspostavi sistem redovnih posjeta mjestima gdje se nalaze lica lišena slobode od strane nezavisnih međunarodnih i domaćih tijela, radi prevencije torture i drugih surovih neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka. Član 17. Protokola utvrđuje obavezu državama članicama da odrede ili uvedu, najkasnije godinu dana nakon stupanja na snagu protokola ili nakon njegove ratifikacije ili pristupanja protokolu, jedan ili više nezavisnih nacionalnih mehanizama za prevenciju torture na nacionalnom nivou.

Direkcija ukazuje na član 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, br. 10/08, 1/17 i 8/17) (u daljnjem tekstu: Sporazum) koji utvrđuje da poštivanje demokratskih principa i ljudskih prava, proglašeni u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i definiranih u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, čine bitne elemente ovog Sporazuma. Imajući u vidu obaveze prema Sporazumu kojim je Bosna i Hercegovina preuzela obavezu usklađivanja zakonodavstva i

njegovu propisnu primjenu i provedbu u za to predviđenom roku, Direkcija ukazuje da je ovaj rok istekao 1. juna 2021. godine.

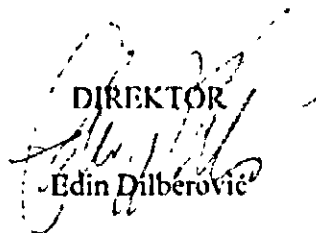
Direkcija naglašava da je u Izvještaju o Bosni i Hercegovini za 2020. Evropska komisija istakla sljedeće: „*U narednoj godini (2021.) Bosna i Hercegovina bi posebno trebala uraditi sljedeće: - odrediti nacionalni mehanizam za sprječavanje mučenja i zlostavljanja i izmijeniti i dopuniti Zakon o Ombudsmenu za ljudska prava.*“ Nadalje se navodi da: „*Zakon o Ombudsmenu je potrebno izmijeniti u skladu s preporukama iz 2017. o reakreditiranju Institucije Ombudsmena za ljudska prava BiH kako bi se poboljšala neovisnost i učinkovitost Ombudsmena i odredili ga kao državni mehanizam za sprječavanje mučenja i lošeg postupanja - međunarodna obaveza zemlje.*“

Na 5. sastanku Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost u okviru Sporazuma, održanog u decembru 2020. Evropska komisija je istakla da od nadležnih organa u Bosni i Hercegovini posebno očekuje da:

- *Izmijeniti Zakon o ombudsmanu za ljudska prava BiH kako bi se ta institucija odredila kao državni mehanizam za prevenciju. Hitno podnijeti nacrt zakona u Parlament kako bi se omogućilo početak IPA twinning projekta;*
- *Pripremiti širu reformu Institucije ombudsmana BiH kako bi se osigurala njena funkcionalnost i efikasnost;*
- *Pojačati djelovanje Kancelarije ombudsmana u sudskom postupku, u skladu s preporukama iz Priebeovog izvještaja“.*

Direkcija konstatuje da Prijedlog zakona doprinosi ispunjavanju samo jedne od naprijed navedenih preporuka. Shodno tome, neophodno je pristupiti sveobuhvatnim izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine u cilju ispunjavanja preostalih preporuka Evropske komisije i dodatnog usklađivanja sa *acquis*-em.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Direkcija konstatuje da je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine djelimično usklađen sa naprijed navedenim *acquis*-em i Opcionim protokolom uz UN konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kazni.

DIREKTOR

 Edin Dilberović

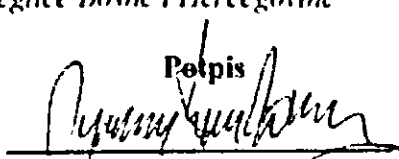
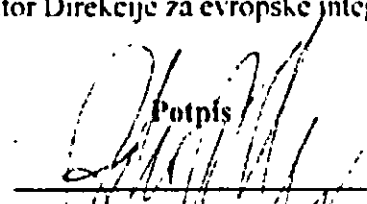
Prilog:

- Ovjereni Izjava o usklađenosti

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

IZJAVA O USKLADENOSTI		
Broj izjave:		MIIRR/IU/PZ/197/21
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv institucije	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine
	Sektor/Odsjek	Sektor za ljudska prava
2. Naziv propisa		Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine
3. Uskladenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	GLAVA I. Opći principi, čl. 2. i 5.
3.2.	Ocjena ispunjenosti obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.3.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune uskladenosti	<p>Predmet Prijedloga zakona se odnosi na jedan segment obaveze te ocjena ispunjenosti, u ovom slučaju, ovisi o stepenu uskladenosti svih propisa iz ove oblasti na državnom i/ili nižim nivoima vlasti.</p> <p>Uskladivanje nije izvršeno u roku propisanim SSP-om 01.06.2021. godine.</p> <p>BiH krši odredbe SSP-a.</p>
4. Veza propisa sa Programom integrisanja (PI)		
4.1.	PI za period	/
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	/
4.3.	Rok za donošenje propisa	/
4.4.	Napomena	/
5. Uskladenost propisa s pravnom tečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU	<ul style="list-style-type: none"> - Ugovor o Evropskoj uniji (prečišćeni tekst 2016.), (Sl. C 202, 7.6.2016); Glava I. Zajedničke odredbe: član 2. i član 6. <p><i>Title and year of document Official Journal Treaty on European Union (Consolidated version 2016); (OJ C 202, 7.6.2016); TITLE I Common provisions; Article 2 and 6</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Povelja Evropske unije o temeljnim ljudskim pravima. Glava I: Dostojanstvo; član 4. Zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne; <p><i>Charter of Fundamental Rights of the European Union, Title I: Dignity Justice, Article 4. Proh Prohibition of torture and inhuman or degrading treatment or punishment Prohibition of torture and inhuman or degrading treatment or punishment Right to an effective remedy and to a fair trial</i></p>

5.2.	Sekundarni izvori prava EU	/
5.3.	Stepen usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	/
5.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	/
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Usklađivanje nije izvršeno u roku propisanim SSP-om 01.06.2021. godine. BiH krši odredbe SSP-a.
5.6.	Ostali izvori prava EU	<ul style="list-style-type: none"> - Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda sa Protokolima: - Opcioni protokol uz UN konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kazni
6. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi EU sa kojima je potrebno izvršiti usklađivanje potrebno je to konstatovati		/
7. Da li je obezbijeden prijevod pravnih izvora na službene jezike u upotrebi u BiH?		Da
8. Da li je propis preveden na engleski jezik?		Ne
Ministar Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine Potpis Miloš Lučić		Direktor Direkcije za evropske integracije Potpis Edin Dilberović
Datum i pečat:		Datum i pečat:

03-06-2-211-9/21

Broj: 03-1-02-1-756-2/22
Sarajevo: 10.10.2022. godine

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
BOSNE I HERCEGOVINE
Trg BiH br. 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 12.10.2022			
Organizaciona jedinica	Naziv dokumenta	Šifra broj	Broj prijema
OF	OL-1	962-35/09	

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, mišljenje, dostavlja se -

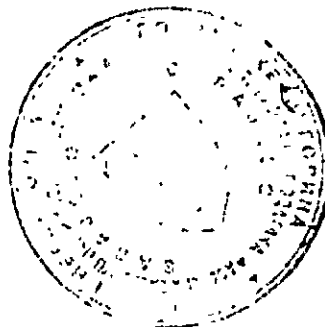
VEZA: Vaš akt broj: 01-02-1-962-34/21 od 09.09.2022. godine

Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), je zaprimila akt veze u čijem prilogu ste dostavili na mišljenje Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine. Agencija shodno članu 40, stav (1) tačka d) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Sl. glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11) daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Nakon izvršene analize Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, sa aspekta zaštite prava na privatnost i obrade ličnih podataka, Agencija nema primjedbi.

S poštovanjem,

DIREKTOR
dr Dragoljub Reljić

Dostavljeno
- Naslovu
- Spis predmeta

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара
Уред за законодавство

07 SM

Broj: 04-02-2-661/21
Sarajevo, 13.9.2021.godine
(LSH)

BOSNA I HERCEGOVINA	
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE B H	
SARAJEVO	
16-09-2021.	
04-02-2-661/21	

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE

SARAJEVO

PREDMET: Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Veza vaš broj: 01-02-1-962-12/21 od 15.7.2021. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu, a u vezi sa članom II. 1. Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem će Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Razlozi za donošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04, 32/06 i 38/06) sastoje se u potrebi da se, u skladu sa preporukama Potkomiteta za akreditaciju, i u svjetlu Pariških principa, nakon posljednjeg razmatranja statusa reakreditacije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine u novembru 2016. godine, mandat koji je Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ograničen na polje zaštite ljudskih prava, izmjenama i dopunama obuhvati i proširi ulogu ombudsmena na polju promocije ljudskih prava.

Naime, zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine uključuju se i odredbe koje definiraju funkcioniranje Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine kao preventivnog mehanizma prema Opcionom protokolu uz Konvenciju

protiv torture i drugih surovih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kazni, koju je usvojila Generalna Skupština UN – a 18. decembra 2002. godine, Rezolucijom A/RES/57/199, koja je stupila na snagu 22. juna 2006. godine, a u predloženim izmjenama i dopunama povjerava se instituciji Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Jedan od ključnih razloga da se pokrene postupak izmjena i dopuna Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine jeste preporuka Potkomiteta za akreditaciju Međunarodnog koordinacionog komiteta NHRI (ICC) za osiguranje finansijske nezavisnosti, navodeći da „nacionalna institucija za ljudska prava mora imati odgovarajuća sredstva kako bi garantirala nezavisnost i sposobnost institucije da slobodno određuje svoje prioritete i aktivnosti, te potpunu samostalnost u definiranju svog budžeta“.

Jedan od prioriteta Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine jeste jačanje saradnje i dijaloga s nevladinim sektorom i akademskom zajednicom u Bosni i Hercegovini. Segment međunarodne saradnje posmatra se u kontekstu saradnje koju ostvaruje i razvija sa predstavnicima međunarodnih institucija i organizacija u Bosni i Hercegovini i saradnji na međunarodnom planu shodno obavezama koje nosi sa sobom ICC međunarodni status „A“ u koji je akreditirana institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, te u svjetlu opredjeljenja ombudsmana da jačaju regionalnu saradnju i redovnim aktivnostima u okviru mreža čija je članica institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Na dostavljeni tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine daje slijedeće sugestije:

-u skladu sa odredbama Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21) i odredbama člana 54a. (Novelacija teksta propisa), Ured za zakonodavstvo, ukazuje da je novelacija teksta propisa obavezna za sve propise koji su usvojeni i objavljeni prije stupanja na snagu Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine;

-u članu 1. zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a koji se odnosi na izmjenu člana 1. osnovnog zakona, potrebno je u stavu 3. tačka d) i stavu 4. riječ „BiH“ zamjeniti sa „Bosne i Hercegovine“;

-u članu 1. zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a koji se odnosi na izmjenu člana 1. osnovnog zakona, u stavu 4. Ured za zakonodavstvo ukazuje da je odredbu ovog stava potrebno uskladiti sa odredbom Aneksa 6 – Sporazum o ljudskim pravima, Drugo poglavlje – Komisija o ljudskim pravima, Dio A. Opšte odredbe, Član III stav 3. koji se odnosi na sjedište glavnog ureda ombudsmena;

-u članu 3. zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a koji se odnosi na dopunu člana 4. osnovnog zakona, u novom članu 4a. stav 1. potrebno je pravilno navesti pozivanje na međunarodni ugovor tako da glasi: „Fakultativni Protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja („Službeni glasnik BiH- Međunarodni ugovori“ broj 8/08) , a sadržaj ovog stava uskladiti sa odredbom člana 17. Nacionalni mehanizmi za sprečavanje, te termin „preventivni mehanizam“ zamjeniti sa „nezavisni nacionalni mehanizmi za sprečavanje“;

-u članu 3. zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a koji se odnosi na dopunu člana 4. osnovnog zakona, u novom članu 4a. stav 8. riječi „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ zamjeniti sa „Službeni glasnik BiH“ .

Ured za zakonodavstvo, istovremeno ukazuje da je uz predmetne izmjene i dopune Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 35/04, 32/06 i 38/06), u daljoj proceduri, potrebno dostaviti pregled odredaba koje se mjenjaju ili dopunjavaju, te verziju prečišćenog teksta zakona.

U skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 5/17), provedene su u periodu od 15.6.2021. do 30.6.2021. godine konsultacije na predloženi tekst zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, na koji su dostavljeni komentari i primjedbe na član 1. i član 4. Zakona koji su odbijeni, te dostavljen Izvještaj o održanim konsultacijama sa zainteresovanom javnošću i Izjava rukovodioca o provedenim konsultacijama.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, konstatuje da je uz Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, u skladu sa Aneksom I Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17,70/17 i 10/21), dostavljen Obrazac broj 1 – Prethodna procjena uticaja propisa.

Pisana mišljenja entitetskih vlada i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine su dostavljena i nalaze se u prilogu.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, uz pribavljeno mišljenje Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Direkcije za evropske integracije, uputiti u dalju proceduru.

Dostaviti:
-naslovu
-a/a

The image shows a circular official stamp on the left and a handwritten signature on the right. The signature is written in black ink and reads "Džemail Čibo". Below the signature, the word "DIREKTOR" is printed in a bold, sans-serif font. Underneath "DIREKTOR", the name "mr. Džemail Čibo" is printed in a smaller, regular font.

DIREKTOR
mr. Džemail Čibo

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

07 84

Broj: 05-02-2-6406-2/21
Sarajevo, 7.12.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

OPISNI BROJ: 16.12.2021.			
U. Instrukcija prijemna	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Godina
07-	02-1-	962-28/	

PREDMET: Mišljenje na nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o
ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Veza: Vaši akti broj: 01-02-1-962-15/21 od 28.7.2021. godine i broj:01-02-1-962-25/21 od
28.9.2021 godine

U vezi s vašim aktom, broj i datum navedeni u vezi, a kojim se traži mišljenje na nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, sukladno odredbama članka 31. pod c). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Aktom navedenim u vezi, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine dostavilo je Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine, radi pribavljanja mišljenja i upućivanja u daljnju proceduru prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, kojim se mijenja čl. 1. i 39., a dodaju novi čl. 1a., 4a., 36a., Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 35/04 i 32/06).
2. Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine razmotrilo je predmetni Zakon i obrazloženje dostavljeno u privitku, te konstatiralo da je u dijelu obrazloženja, pod točkom IV Procjena financijskih sredstava nužnih za provedbu zakona navedeno da će za provedbu ovog Zakona sredstva biti planirana u proračunu Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine. Predlagatelj-nositelj normativnog posla u privitku je dostavio obrazac koji je propisan u Aneksu I - članku 12. Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14 i 50/17, 70/17 i 10/21) i to OFP DA u kojem je iskazana potreba za osiguranjem dodatnih sredstava u proračunu institucija Bosne i Hercegovine, naime, u obrascu je navedeno da se Instituciji dodjeljuje nova nadležnost, kojom se vrši uspostavljanje preventivnog mehanizma (PM), neovisnog tijela s mandatom kojim se omogućava posjeta svim mjestima gdje se nalaze lica lišena slobode u svrhu poboljšanja položaja lica lišenih slobode, posebice glede utvrđivanja eventualnog mučenja i drugih oblika nečovječnog i nehumanog postupanja. Potrebna dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 350.000 KM se odnose na jačanje kapaciteta dodatnim zapošljavanjem 4 nova zaposlena, izdatke za materijal, sitni inventar i usluge na izdatke za nabavu stalnih sredstava. U obrascu je također iskazana i struktura popunjenosti pozicija sistematiziranih u pozicija u Uredu ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine, te navedeno da je

od ukupno 90 sistematiziranih izvršitelja, proračunom planirana sredstva za 65 izvršitelja, dok je u vrijeme sačinjavanja ovog Mišljenja, shodno evidenciji Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine u Uredu uposleno ukupno 63 uposlenih.

3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, uz konstataciju da je osiguranje dodatnih sredstava temeljem provedbe Zakona u Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine uvjetovano planiranjem sredstava od strane korisnika Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine (u čijoj nadležnosti je implementiranje Odluke i Naputka), u okviru redovite procedure proračunskog planiranja sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), a čiji iznos za predmetne namjene će biti konačno utvrđen u okviru godišnjih proračuna koji se usvajaju od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine nema primjedbi na nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

- naslovu
- Sektoru za proračun institucija Bosne i Hercegovine
- a/a

MINISTAR
Vjekoslav Bevanda

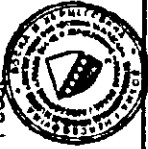
KOD	NAZIV	TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI II						TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI III						TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI IV					
		Budžet	Planirani iznos	Ukupno dodatna sredstva	Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini	Ukupna potrebna sredstva za provedbu	Planirana sredstva unutar budžeta u narednoj godini	Budžet	Planirani iznos	Ukupno dodatna sredstva	Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini	Ukupna potrebna sredstva za provedbu	Planirana sredstva unutar budžeta u narednoj godini	Budžet	Planirani iznos	Ukupno dodatna sredstva	Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini	Ukupna potrebna sredstva za provedbu	Planirana sredstva unutar budžeta u narednoj godini
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
614000	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
615000	KAPITALNI TRANSFERI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
616000	IZDACI ZA KAMATE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
669000	Rashodi od internih transakcija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
822000	Izdaci za finansijsku inovaciju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
823000	IZDACI ZA Otplate dugova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	UKUPNO RASHODI I IZDACI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Instituciji ombudsmena za ljudska prava BiH dodjeljuje se nova nadležnost, kojom se vrši uspostavljanje preventivnog mehanizma (PM), nezavisnog tijela sa mandatom kojim se omogućava posjeta svim mjestima gdje se nalaze lica lišena slobode u svrhu poboljšanja položaja lica lišenih slobode, posebno u pogledu utvrđivanja eventualnog mučenja i drugih oblika nečovječnog i nehumanog postupanja. U tabeli Rashodi i izdaci budžeta vidljivo je da potrebna dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 350.000 KM nisu osigurana u budžetu, te da se odnose na jačanje kapaciteta dodatnim zapošljavanjem 4 nova zaposlenika (pozicije 611000 i 612000 Bruto plate i Naknade troškova zaposlenih u ukupnom iznosu od 137.000 KM), zahtim se odnose na izdatke za materijal, sitni inventar i usluge u iznosu od 167.000 KM, kao i na kraju na izdatke za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 46.000 KM. Finansijska sredstva koja su potrebna u budžetu za uspostavu preventivnog mehanizma, već niz godina traže se i iskazuju kroz budžetski zahtjev za narednu godinu u vidu aneksa budžeta, u kojem je detaljnije prikazano analitički po svim pozicijama budžeta.

PERIOD	SYSTEMATIZOVANO				PLANIRANO BUDŽETOM				TRENUTNO STANJE				POTREBNO		
	Postojeće stanje (n)		n+1	n+2	Postojeće stanje (n)		n+1	n+2	Postojeće stanje (n)		n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2
	M	Z			M	Z			M	Z					
Službenici i zaposlenici	64	64	64	64	49	49	49	49	17	30	47	47	52	52	52
Rukovodna službenici i savjetnici	26	26	26	26	16	16	16	16	5	11	16	16	17	17	17
Priravnici	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volontteri	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	90	90	90	90	65	65	65	65	22	41	63	63	69	69	69
Obrazloženje															
NAZIV															
Jamstva															
Ostalo															
NAZIV															
Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni vanbudžetski fondovi i korisnici															
Budžet Republike Srpske, vanbudžetski fondovi i korisnici															
Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine															
Budžeti kantona, kantonalni vanbudžetski fondovi i korisnici															
Budžeti jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi)															

Mjesto i datum 21.09.2021

Pečat

Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla

Ulogin

Suradnje Ministarstva Prosvjete i Tjelesne i Športske i Turističke Zastave i Turističke Zastave, Broj: 05-01-2-6406-2/21 od 07.12.2021. godine u Splitu

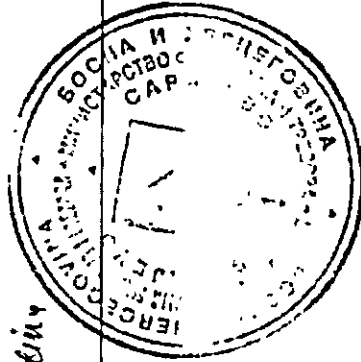
Mjesto i datum

Pečat

Šibenik, 07.12.2021. godine

Potpis ministra finansija i trezora

1.12.2021.

Broj: 09-02-4-6256/21
Sarajevo, 29.9.2021. godine

07-04

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
71000 SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH
SARAJEVO

PRIMILJENO 15. 11. 2021			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijema
07-02-1-		362-26	

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se

Veza: vaš akt broj: 01-02-1-962-12/21 od 15.7.2021. godine

U vezi vašeg akta, broj i datum gornji, kojim od ovog ministarstva tražite mišljenje na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona). Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je isti razmotrilo, te temeljem članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) dajemo sljedeće

MIŠLJENJE

U gornjem desnom uglu, riječ „Prijedlog“ zamijeniti riječju: „Nacrt“.

U članku 1. stavak (3) točka d) Nacrta zakona riječi „organi vlasti u BiH su“ zamijeniti riječima „organi vlasti u BiH“ označava“.

Ukoliko predlagač ostane pri tome da institucija Ombudsmena obavlja poslove Nacionalnog preventivnog mehanizma, predlažemo da se u članku 1. stavak (5) predvidi osnivanje posebne organizacione jedinice koja će obavljati funkciju Nacionalnog preventivnog mehanizma (u daljnjem tekstu: NPM). Naime u Smjernicama o nacionalnim preventivnim mehanizmima¹ (u daljnjem tekstu: Smjernice), u točki 32. stoji da ukoliko tijelo koje obavlja funkciju NPM-a, obavlja i druge funkcije, osim onih predviđenih Fakultativnim protokolom uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: OPCAT), nadležnosti tijela koje se tiču NPM-a trebale bi biti organizirane unutar posebne jedinice ili odjela, sa svojim posebnim osobljem i budžetom.

Smatramo da je stavak (7) članka 1. suvišan. Odredbama navedenih direktiva jeste propisano da mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na navedene direktive, što opravdava postojanje stavka (6), s druge strane, odredba stavka (7) upućuje na očigledno, pa ju je potrebno brisati.

Člankom 3. Nacrta zakona dodaje se novi članak 4a. kojim se institucija Ombudsmena ovlašćuje za obavljanje poslova Nacionalnog preventivnog mehanizma. Institucija Ombudsmena već ima obavezu vršenja nadzora nad radom Zavoda, te su joj u tom smislu već dodijeljena široka ovlaštenja. Ovlaštenja koja ombudsmeni trenutno imaju u pogledu nadzora nad postupanjem prema osobama lišenim slobode, gotovo su identična poslovima Nacionalnog preventivnog mehanizma. Prema tome, u cilju osiguranja većeg stupnja zaštite osoba lišenih slobode, Ministarstvo smatra da je svrsishodnije da poslove Nacionalnog preventivnog

¹ Guidelines on national preventive mechanisms, Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, Twelfth session, Geneva, 15-19 November 2010. (CAT OP 12.5)

mehanizma obavlja neki drugi organ vlasti u BiH ili posebno osnovana organizaciona jedinica unutar nekog drugog organa vlasti u BiH.

U svakom slučaju, Nacrt zakona trebao bi pratiti terminologiju iz OPCAT, pa predlažemo da u članku 4a. umjesto termina „preventivni mehanizam“ stoji termin „Nacionalni preventivni mehanizam“.

U članku 4a. stavak (2) Nacrta zakona taksativno su pobrojani poslovi NPM, koji ne obuhvaćaju sve minimalne ovlasti NPM-a propisane u OPCAT. Naime, u članku 19. stavak (1) točka a) OPCAT stoji da će se NPM-u osigurati minimalne ovlasti da redovno ispituju postupanje s osobama lišenim slobode u mjestima pritvora na način definiran u članku 4. s ciljem jačanja njihove zaštite, ukoliko bude potrebno, od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućim postupaka ili kažnjavanja. Prema tome, potrebno je dopuniti članak 4a. stavak (2) točka a) Nacrta zakona, na način da se kao jedan od poslova NPM-a precizira „redovno ispitivanje postupanja s osobama lišenim slobode..“.

U stavku (2) točki d) istog članka potrebno je ispravno navesti naziv Potkomiteta za sprečavanje. Također, potrebno je propisati obavezu NPM-a da prati implementaciju preporuka Potkomiteta za sprečavanje, te da u tom pogledu suraduje sa Potkomitetom za sprečavanje.²

Predlažemo da se u članku 4a. stavku (3) definicija osobe lišene slobode uskladi sa definicijom lišavanja slobode iz članka 4. stavak (2) OPCAT.

U stavku (4) istog članka taksativno se navode ovlaštenja ombudsmena u vršenju NPM. Naime, ovlaštenja navedena u Nacrtu zakona bitno su uža od minimalnih ovlaštenja propisanih člankom 19. i 20. OPCAT. Napominjemo da su ovlaštenja NPM-a istovremeno i obaveze NPM-a, pa je sužavanje istih nezakonito. Nasuprot tome, zakonom bi ovlasti NPM-a trebale biti precizirane i proširene u odnosu na one minimalne iz OPCAT, što je stav i Potkomiteta za sprečavanje iskazan u Smjernicama o nacionalnim preventivnim mehanizmima, a što u Nacrtu zakona nije učinjeno.

Smatramo da bi u stavku (5) članka 4a. bilo korisno napraviti jasniju distinkciju između osoblja NPM-a i drugih zainteresiranih strana koje mogu biti uključene u rad NPM-a. Naime, osoblje NPM-a, sukladno OPCAT-u i Smjernicama, trebaju činiti stručnjaci iz raznih oblasti koji imaju profesionalno znanje neophodno za nesmetano funkcioniranje NPM-a (između ostalog, zdravstvene ekspertize). Iz predložene formulacije nejasno je ko sve učestvuje u radu NPM-a, na koji način, pod kojim uvjetima i sa kojom svrhom. Štoviše, smatramo da je suvišno zakonom propisivati suradnju sa organizacijama civilnog društva, obzirom da je ista propisana kao obavezna međunarodnim dokumentima.

Članak 4a. stavak (6) potrebno je izmijeniti na način da se propiše da NPM sačinjava poseban godišnji izvještaj. Rješenje iz stavka (6) Nacrta zakona u suprotnosti je sa člankom 23. OPCAT-a i točkom 29. Smjernica. Za razliku od izvještaja iz članka 34. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, izvještaj NPM-a, osim Parlamentu, treba biti upućen i Potkomitetu za sprečavanje.

Imajući u vidu Smjernice o nacionalnim preventivnim mehanizmima, smatramo da bi kriteriji, uvjeti izbora i način rada, kako članova, tako i osoblja NPM-a, trebali biti propisani aktom o osnivanju NPM-a, a ne pravilnikom, kako stoji u članku 4a. st. (7) i (8) Nacrta zakona.

Odredba članka 39. Nacrta zakona odnosi se na proceduru dostavljanja nacrta proračuna Institucije Ministarstvu financija i trezora BiH na mišljenje, te nakon toga Povjerenstvu za financije i proračun Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i Zajedničkom povjerenstvu za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH na izjašnjenje, radi uvrštavanja istog u nacrt zakona o proračunu institucija BiH u skladu sa preporukama iz izjašnjenja.

² Guidelines on national preventive mechanisms, Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, Twelfth session, Geneva, 15-19 November 2010, (CAT/OP.12/5), (tč. 36 i 38)

Nadalje, stavak (4) članka 39. Nacrta zakona propisuje da Vijeće ministara BiH i Predsjedništvo BiH neće vršiti smanjenje nacrta proračuna Institucije, nakon izjašnjenja navedenih povjerenstava, osim u slučaju kada je smanjenje proračuna uzrokovano izmjenama propisa kojima se reguliraju prava i obaveze u vezi sa pojedinim stavkama rashoda za sve proračunske korisnike, što predstavlja presedan, jer Vijeće ministara BiH predlaže Nacrt proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, koje utvrđuje Prijedlog i isti dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na usvajanje. Nadalje, člankom 39. stavkom (5) Nacrta zakona se propisuje da odobreni proračun mora osigurati funkcionalnu neovisnost Institucije, što je također potrebno preispitati i definirati sukladno važećim propisima.

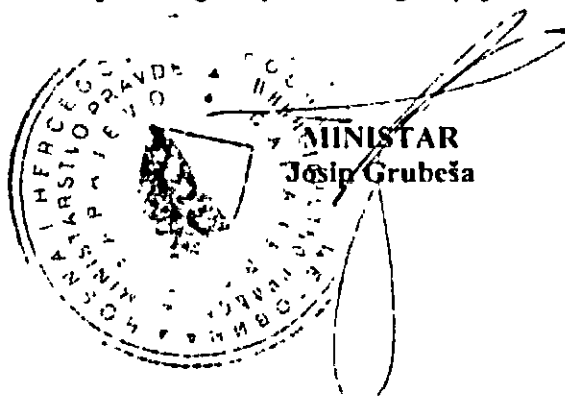
Generalna primjedba:

U pogledu formiranja NPM-a, OPCAT samo traži izvjesne obaveze i ovlaštenja koja se moraju dati. U tom smislu, NPM treba imati ovlaštenja da ispituje: tretman zatvorenika i pritvorenika, daje preporuke, podnosi prijedloge i opservacije o postojećem stanju legislative iz ove oblasti, nezavisnost od izvršne vlasti i sudskog sistema, vlastita interna pravila, postupke i adekvatna sredstva – budžet, te nezavisnost i transparentnost imenovanja članova takvog tijela. Ombudsmen za ljudska prava BiH, kao nezavisna institucija za zaštitu ljudskih prava, već po postojećem zakonodavstvu vrši nadgledanje i praćenje ostvarivanja ljudskih prava osoba lišenih slobode i u tom pravcu može izdati preporuke nadležnim vlastima u otklanjanju uočenih nedostataka ili pokrenuti odgovarajuće sudske ili upravne postupke, kao i dostavljati izvještaje nadležnim organima. Shodno Zakonu Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera, Ombudsmen za ljudska prava BiH ima pravo razmatranja svih podnesaka koji se tiču zavodskih pitanja tako da svi pritvorenici i zatvorenici mogu upućivati svoje molbe i pritužbe ombudsmenu. Zakon ombudsmenu omogućava da u povjerenju razgovara sa pritvorenicima i zatvorenicima. Ombudsmen Bosne i Hercegovine može tražiti od Ministarstva pravde ili Zavoda da mu preda ili omogući uvid u sve dokumente ili podatke koje smatra potrebnim za obavljanje svoje dužnosti, uključujući i one koji su zavedeni kao povjerljivi ili tajni, u skladu sa zakonom. Nadalje, zatvorenici mogu ombudsmenu podnijeti žalbu da odluku upravnika zavoda o korištenju pogodnosti, što sve govori o najširim ovlastima koje ima organ državnog ombudsmena prema zatvorskom sistemu.

Iz prednje navedenog evidentno je da Ombudsmenu za ljudska prava BiH već pripada većina ovlaštenja propisanih za NPM. Prema tome, smatramo da svrha NPM-a neće biti ostvarena na najbolji mogući način ukoliko se ovi poslovi dodijele instituciji Ombudsmena. Imajući u vidu široke ovlasti NPM-a, koje su većinski istovjetne ovlastima Ombudsmena, smatramo da bi se osigurao daleko veći stupanj zaštite osoba lišenih slobode, ukoliko bi se funkcija Nacionalnog preventivnog mehanizma povjerila drugom organu vlasti u BiH ili posebno osnovanoj organizacionoj jedinici unutar nekog drugog organa vlasti u BiH. Takvo rješenje bilo bi u skladu sa osnovnim principom Evropske konvencije o sprečavanju mučenja i nečovječnih ili ponižavajućih kazni ili postupaka - težnji ka osiguranju što većeg stupnja zaštite osobama lišenim slobode.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
- Naslovu:
- U spis.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

802
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА 26-07-2021

Broj: 03-02-866/2021
Sarajevo, 22.07.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH
SARAJEVO

DNEV: 27-07-2021			
№	№	№	№
07-	02-1-	866-	14/

121

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BOSNE I HERCEGOVINE
gosp. Miloš Lučić, ministar

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljam Zaključak V. broj: 1184/2021 od 22.07.2021. godine, koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela na 275. sjednici, održanoj 22.07.2021. godine, nakon razmatranja Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

SEKRETAR VLADE

mr. Edita Kalajdžić

CO: FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
gosp. Mato Jozić, ministar

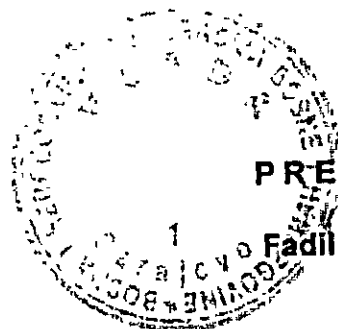
GOVERNMENT

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 275. sjednici, održanoj 22.07.2021. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje pozitivno mišljenje na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine.
2. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1184/2021
22.07.2021. godine
Sarajevo

PREMIJER

Fadil Novalić

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ

Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел: 051/339-277, факс: 051/339-641. Е-mail: generalnisekretar@vladars.net

Број: 04.2/052-4583-1/21
Датум: 02.07. 2021. године

276

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZ
SARAJEVO

ПРИЈЕМО: 06-07-2021		
Класификациона ознака	Класификациона ознака	Кодни број
07-02-1	362-10/	

129

МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА
ПРАВА И ИЗБЈЕГЛИЦЕ БИХ

Предмет: мишљење, доставља се

У вези са вашим дописом број 01-02-962-9/21 од 15.06.2021. године, у прилогу акта достављамо вам мишљење на Приједлог Закона о измјенама и допунама закона о омбудсмену за људска права БиХ.

С поштовањем,

Достављено: -Наслову
-а/а

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР ВЛАДЕ

До Синиша Каран

29-06-2021

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ**

Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел: 051/339-535, факс 051/339-650, Е-mail mpr@mpr.vladars.net

Број: 08.030/020-2016/21
Датум: 28.6.2021. године

Јане

30.06.2021

**ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ**

04.2/052-4583/21

Веза ваш акт број: 04.2/052-4583/21 од 28.6.2021. године

ПРЕДМЕТ: Приједлог Закона о измјенама и допунама закона о омбудсмену за људска права БиХ, мишљење, доставља се.-

У вези вашег акта, број и датум везе, којим се Министарству правде Републике Српске обраћате захтјевом за давањем мишљења на Приједлог Закона о измјенама и допунама закона о омбудсмену за људска права БиХ, обавјештавамо вас да је представник Министарства правде Републике Српске као члан радне групе активно учествовао у сачињавању текста Приједлога Закона.

Анализирајући достављени текст Приједлога Закона, Министарство правде има једну примједбу, у вези са садржајем члана 3. Закона, који се односи на нови члан 4а. став 3. Закона о омбудсмену, који гласи:
„Особа лишена слободe у смислу овог Закона је особа којој је одређено било какво задржавање, затварање или смјештај у јавно или приватно мјесто чувања под надзором, а које та особа према одлуци судског, управног или другог надлежног тијела не може да напусти својевољно било по основу наредбе издате од стране државног органа или на његов подстицај, или уз њену сагласност или пристанак.“

Напомињемо да је овакав садржај члана 4а. став 3. додатно усаглашаван на онлајн састанку, одржаном кроз накнадне консултације, али је највјероватније дошло до неспоразума између чланова радне групе у давању приједлога коначног изгледа овог члана.

Како би одредба била сасвим јасна и недвосмислена, Министарство правде Републике Српске предлаже да члан 4а. став 3. гласи:

„Лице лишено слободe у смислу овог Закона је лице којем је према одлуци судског, управног или другог надлежног органа одређено било какво задржавање, затварање или смјештај у јавно или приватно мјесто чувања под надзором, а које то лице не може да напусти својевољно.“

03/18

БУЛЕВАР МИРА 1 76100 БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 240 820 ФАКС: 049 217 142

www.bdccentral.net

БУЛЕВАР МИРА 1. 76100. БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 240 820. ФАКС: 049 217 142

Број предмета: 02-000229/21
Број акта: 01.11-0377МВ-005/21
Датум: 30. 6. 2021. године
Мјесто: Брчко

03-07-2021
03 02-1-962-11/21

На основу члана 52 Статута Брчко дистрикта Босне и Херцеговине – пречишћени текст („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број 2/10), члана 10 и члана 11 став (4) Закона о Влади Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број: 22/18 – пречишћени текст, 49/18, 8/19, 10/19 и 32/19), поступајући по допису Министарства за људска права и избјеглице Савјета министара Босне и Херцеговине, број: 01-02-1-962-9/21 од 15. 6. 2021. године, на приједлог Канцеларије градоначелника, број предмета: 02-000229/21 од 29. 6. 2021. године, Влада Брчко дистрикта Босне и Херцеговине на 18. редовној сједници одржаној 30. јуна 2021. године, д о н о с и

ЗАКЉУЧАК

Члан 1

Влада Брчко дистрикта Босне и Херцеговине нема примједбе на Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о Омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине достављен дописом Министарства за људска права и избјеглице Савјета министара Босне и Херцеговине, број: 01-02-1-962-9/21 од 15. 6. 2021. године.

Члан 2

Овај закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у „Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“.

ДОСТАВИТИ:

1. Члановима Владе Брчко дистрикта БиХ,
2. Кабинету градоначелника,
3. Секретару Владе Брчко дистрикта БиХ,
4. Законодавној канцеларији,
5. Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ,
6. Канцеларији за управљање јавном имовином,
7. Канцеларији координатора Брчко дистрикта БиХ у Савјету министара БиХ,
8. Министарству за људска права и избјеглице БиХ, Трг БиХ бр. 1, 71 000 Сарајево,
9. Сектору за опште послове и стратешко планирање,
10. „Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ“,
11. Архиви.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Есед Кадрић